

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

VERKOOP MET PREMIËN

Aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, ter vergadering van 16 Juli 1936, werd een wetsontwerp voorgelegd strekkende tot het radicaal verbieden van den verkoop met premiën.

De memorie van toelichting, geteekend door den heer H. Horward, stelt vast, dat de bestaande reglementeering « niet bij machte was om op afdoende wijze den klein- en middel-groothandel te beschermen tegen de mededinging, inzonderheid gevoerd door de groote warenhuizen, dank zij de invoering van het verkoopsysteem met premiën, bestaande in zegels, coupons of penningteekens ».

Dit wapen van mededinging zou eenvoudig dienen afgeschaft te worden om voldoening te schenken aan de klachten vanwege de handelaars, klachten die te dier gelegenheid zonder meer « gewettigd » genoemd worden.

Elke vorm van mededinging is een strijdmiddel, waarmede men zijn tegenstrevers bekampt. In den huidige stand onzer wetgeving geldt het hier een geoorloofden kamp : wie den kamp aanvaardt, moet er dus de normale gevolgen van dragen : hij zal wellicht daarom niet nalaten klachten te uiten over volstrekt alle ontvangen slagen, doch zijn klachten zijn toch enkel gewettigd voor zooveel hij geslagen wordt omdat zijn tegenstrever de regels van het spel niet zou eerbiedigen, en tegen die slagen alleen mag hij dan ook bescherming verlangen.

Mededinging is een recht dat vervat is in het principieel van de vrijheid van handel en nijverheid.

Bij de wet van 2-17 Maart 1791 werd die vrijheid uitgeroepen door de Constituante, ze is nog een der juridische grondslagen van onze economie, en heet nog altijd van openbare orde te zijn. De vroegere beperkingen van corporaties aard werden daarbij afgeschaft en iedereen mag sedert dien zijn diensten of koopwaar aanbieden aan wien het hem belijft, en op de wijze die hij verkiest.

De clientele is een « res nullius » geworden, en niemand kan beweren er een uitsluitend recht op te mogen doen gelden; bijgevolg mag iedereen zich inspannen de clientele naar zich toe te trekken. (Rép. prat. dr. b., o. w. « concurrence illicite », Nr 7.)

Het spreekt echter vanzelf, dat daarbij de gewone beperkingen van de vrijheid van den enkeling blijven gelden. De aangewende middelen mogen dus niet indruischen tegen de openbare orde. Voorts blijft men, ingevolge artikel 1382 en volgende B. W., aansprakelijk voor elke foutieve daad van mededinging (zelfs te goeder trouw gesteld), en de rechter zal hierbij de handelsgebruiken niet uit het oog mogen verliezen, wat hem, gezien hune verscheidenheid, de taak niet zal vergemakkelijken. Eindelijk moet de reglementeering geëerbiedigd, die door speciale wetsbepalingen kan ingevoerd worden, en ook ingevoerd werd.

Ten aanzien van den verkoop met premiën begon de reglementeering met een Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935, genomen ingevolge de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld

bij deze van 7 December van datzelfde jaar, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten. 't Is op zeer verwarde wijze dat het begint met in artikel 1 § 1, het aanbieden van een premie te verbieden, om het onmiddellijk toch toe te laten door te bepalen, welke premiën niet als premiën zullen beschouwd worden (artikel 1, § III), en door afwijkingen toe te laten mits inachtneming van zekere voorwaarden (artikel 2), met toekenning aan den Koning van toelating om hierop weer afwijkingen te voorzien (artikel 3) en te reglementeeren (artikel 4), terwijl de laatste artikelen de sancties en de overgangperiode regelen.

Spijts de bewoordingen van het artikel 1, § I, werd de verkoop met premiën niet afgeschaft. Volgens het verslag aan den Koning was het immers niet de bedoeling van den wetgever de vrijheid van den handel te beperken.

Het recht van mededinging zou niet ontwapend worden op het stuk van verkoop met premiën, maar misbruik van dat recht zou beteugeld worden om de normale voorwaarden van mededinging niet te verstoren. Verder zouden waarborgen van solvabiliteit geëischt worden van hen, die wenschen gebruik te maken van dit speciaal wapen tot mededinging.

MISBRUIKEN DIE DE WETGEVER WOU KEEREN

1° Bewimpeling van den koopprijs.

Het voegen van een premie bij het gekochte voorwerp, mag geen middel zijn om te beletten dat de koper nauwkeurig den eigenlijken prijs van dit voorwerp zou kennen en hem zou kunnen vergelijken met andere even nauwkeurig gekende prijzen.

De koopers mogen niet beetgenomen worden. Een premie moet gelijk staan met een werkelijke terugbetaling, waarvan de belanghebbenden zich volledig en nauwkeurig rekenschap kunnen geven.

Zooals het verslag aan den Koning het aanneemt, is elk stelsel van verkoop met premiën, waarbij de ware prijs van den aankoop verborgen wordt, een misbruik dat grondig dient uitgeroeid te worden.

Met nadruk werd er o.a. ook in Frankrijk op gewezen door den heer de Monsegrou, in een

verslag waarvan de « Conseil National Economique » de besluiten overnam (4 April 1933), en waaruit wij het volgende aanhalen : « Het stelsel van den verkoop met premiën, waarbij de koper doorgaans noch de juiste waarde van de premiën, noch den datum kent waarop ze zullen geleverd worden, geeft dikwijls aanleiding tot een verhooging van den prijs der waren, en vormt een beletsel voor de controle der prijzen door de overheid. »

Het is daarom niet verwonderlijk, dat onder de voorgestelde hervormingen, naar dewelke verwezen wordt voor het geval de verkoop met premiën niet radicaal zou afgeschaft worden, ook de verplichting voorkomt om op het premiebewijs de vertegenwoordigende waarde in speciën aan te duiden. Deze maatregel werd, zooals wij het straks zullen zien, door den Belgischen wetgever getroffen.

2° Aansporing tot opslorping van nuttelooze koopwaar of van producten, waarvan de gebruiker in normale omstandigheden de hoedanigheid afwijzend zou bejegenen. (Verslag aan den Koning, 61.)

Het is, o.i., een afwijking van het vooropgestelde vrijheidsprincipe, hierin een misbruik te zien van dien aard, dat het moet beteugeld worden. We begrijpen best dat de wetgever aan de clientel de oogen opent, en den gebruiker beschermt tegen alles wat hem belet zich nauwkeurig rekenschap te geven van den aard, hoedanigheid, waarde, enz. van hetgeen hem aangeboden wordt. Maar tot nog toe bleek het in ons economisch stelsel volkomen toegelaten de behoeften der gebruikers te verhoogen en te vermenigvuldigen. Zoodat het wel uitzonderlijk is, de wetgever te zien perken stellen aan de werving, om reden dat ze den gebruiker er zou toe leiden zekere voorwerpen te aanvaarden die hij, naar het oordeel van den wetgever, niet noodig heeft, of zich te vergenoegen met een mindere hoedanigheid, die hij nochtans kent, doch, wegens even goed gekende omstandigheden, voldoende acht.

Laat ons onmiddellijk erkennen, dat men op dien zeer onvasten grond niet enkel den verkoop met premiën, maar volstrekt elken vorm van publiciteit kan veroordeelen. Dit is trouwens het geval geweest tot in de 18e eeuw. Roger Picard, in zijn werk « Formes et méthodes nouvelles des entreprises commerciales », Parijs 1936, blz. 194, herinnert te dier gelegenheid aan het getuigenis van het Duitsche werk

« Allgemeine Schatzkammer der Kaufmannschaft », 1741, en aan het Engelsche van Daniel Defoe « The Complete English Tradesman » 1726, waaruit blijkt hoe elke vorm van publiciteit dan nog als het ware voor onzedelijk en onchristelijk gehouden werd.

Het aanbieden van een premie is in dit opzicht geen grooter euvel dan het smaakvol en aantrekkelijk verpakken en uitstellen der koopwaar; dan het aankondigen en ophemelen zijner producten hetzij in de bladen, hetzij door middel van reclamebriefjes, affiches, lichtreclames, enz.; dan het aan huis bestellen van het gekochte; dan het vriendelijk ontvangen der klanten; dan het warm aanbevelen; dan het toestaan van korting en crediet of het lager stellen van zijn prijzen dan die van buurman, omdat men zich met minder winst tevreden stelt; dan mits denzelfden prijs voorwerpen te leveren van betere hoedanigheid; enz.

Kortom, het eene wapen tot mededinging is een tegenwicht van het andere, het eene wettigt het andere en het een is niet slechter dan het ander, zoolang het gebruik ervan niets anders beoogt dan gezonde mededinging.

Het gaat niet op te beweren dat de verkoop met premiën de hoedanigheid van de koopwaar anders beïnvloedt dan de overige wijzen van mededinging.

Gesteld dat iemand zich, door de premie zooals door eenig anderen vorm van publiciteit, een eerste maal laat verleiden tot het zich aanschaffen van een voorwerp van mindere hoedanigheid, hij zal er geen regelmatig en trouw verbruiker van worden indien hij oordeelt geen waar naar geld gekregen te hebben. Na zich bij den eersten aankoop van de waarde ervan vergewist te hebben, zal hij geen tweede voorwerp koopen, indien hij hoogere eischen meent te moeten stellen, rekening houdend met het feit dat hij in de gelegenheid verkeert te berekenen welk gedeelte van den globalen prijs het hoofdvoorwerp of den hoofddienst vertegenwoordigt, en welk ander de premie.

Indien hij echter, alhoewel volledig ingelicht, toch tevreden is met een minder dan gewone hoedanigheid, waarvan hij de tegenwaarde ziet in gezegd gedeelte van den koopprijs, en dat hij begeerig is tegelijkertijd de premie te verwerven mist het overig hem welbekend gedeelte van dien prijs, dan is dat weinig anders als moest hij opzettelijk een voorwerp, niet van de beste maar wel van een mindere hoedanigheid

koopen om geld over te houden voor een ander voorwerp, dat afzonderlijk te koop gesteld zou zijn, en tot het koopen waarvan hij alsdan aangemoedigd zou mogen worden, zonder onderscheiding of het door den wetgever al dan niet nutteloos zou kunnen geoordeeld worden.

3° Te hoog op houden der prijzen en verstoring der normale voorwaarden van mededinging. (Verslag aan den Koning, Nr 61.)

Het is zeer twijfelachtig of het louter bestaan van een verkoopsysteem met premiën, afgezien van echte misbruiken dus, tot het opjagen en het hoog houden der prijzen op uitzonderlijke wijze bijdraagt. Hetzelfde kan gezegd worden van alle uitgaven bij gelegenheid van mededinging in het algemeen gedaan.

Het wordt niet betwist dat alle dergelijke uitgaven de algemeene onkosten van de voortbrenging en den verkoop vermeerderen, maar indien op die wijze de omzet en het zakencijfer toeneemt, zal het gedeelte dezer kosten, dat door elk afzonderlijk voorwerp te dragen valt, wederom verminderen.

Het spreekt daarbij vanzelf dat de prijsverhooging door de premie veroorzaakt, trouwens noodzakelijk binnen zeer gematigde perken moet blijven — statistieken gewagen van 2 tot 3 % — want indien voor een zelfde hoedanigheid het prijsverschil te aanzienlijk werd, zonder gedekt te worden door de werkelijke waarde van de premie, zal de verbruiker redelijkerwijze de voorkeur geven aan een voorwerp tegen den normalen prijs verkocht zonder premie.

Roger Picard verwijst naar bevindingen in Engeland opgedaan, waar o. a. de Vereeniging van Nijveraars en Verspreiders van Publiciteit te Londen zich uitspreekt ten voordeele van de publiciteit door middel van premiën en premiezegels, en zich te dier gelegenheid steunt op de vaststelling dat de premiezegels een al te gering disconto vertegenwoordigen om oorzaak te zijn van prijsverhooging bij den verkoop in 't klein. (Op. cit. blz. 212.)

Dezelfde zienswijze, alhoewel heftig bestreden, overheerscht op dit oogenblik ook nog in België. Ze werd overgenomen in een scheidsrechterlijke uitspraak van den heer A. Mahy, gedagteekend den 25 November 1935 (P. P. 1936, Nr 157), die overweegt dat, ten opzichte van den verbruiker, de premie slechts een gering offer beteekent aan de publiciteit gebracht; in vergelijking vooral met de enorme budgetten der groote organismen, die daar aan besteed

worden; dat het dus in hooge mate te betwijfelen valt of de afschaffing van de premie een rechtstreekschen weerslag op de prijzen zou hebben. Wij meenen ons terecht te mogen afvragen of het gespaarde niet eenvoudig en geheel ten goede zou komen aan andere vormen van mededinging.

Het komt ons even twijfelachtig voor of het louter bestaan van den verkoop met premiën de normale voorwaarden der mededinging verstoort.

Wanneer wij deze overweging van den wetgever in verband brengen met de toelichting van het later voorstel van 16 Juli 1936 tot radicale afschaffing van den verkoop met premiën, dan zien wij dat hij meer bepaaldelijk meent den klein- en middelgroothandel te moeten beschermen tegen de mededinging, inzonderheid gevoerd door de groote warenhuizen.

Er dient opgemerkt te worden dat het onderscheid, tusschen kleine handelaars en de machtige organismen gemaakt, zich hier minder doet voelen dan voor de meeste andere vormen van mededinging. Het uitdeelen van premiën is een middel van publiciteit, dat binnen het bereik valt zoowel van een klein budget als van een groot; terwijl tal van andere methodes van reclame enkel kunnen bekostigd worden door de budgetten der allergrootsten. Tegelijkertijd aan groot en klein een zelfde wapen tot mededinging ontnemen, is, betrekkelijk gesproken, een grooter nadeel voor de kleinen, die als dusdanig minder goed voorzien zijn en dus minder kunnen ontberen. De groote firma's zullen hun andere methodes uitbreiden, terwijl de kleine handelaars den goedkoopsten vorm van reclame door middel van premiën onherstelbaar zullen zien verloren gaan. (Scheidsr. Uitspr. 25 November 1935, P. P. 1936, Nr 157.)

Het verschil tusschen groot en klein werd trouwens nog meer uitgewischt, wanneer beiden zich konden richten tot dezelfde maatschappijen, die voor hen den verkoop met premiën inrichtten met al de voordeelen verbonden aan de specialisatie en centralisatie.

Wij zijn onder de eersten om te erkennen dat hierbij tot nog toe onnoembare misbruiken mogelijk waren; doch dergelijke maatschappijen, indien ze geen andere winsten verwezenlijken dan degene die hun rechtmatig toekomen wegens werkelijk bewezen diensten, kunnen alsdan niet parasitair genoemd worden, evenmin

als de verzekeringsmaatschappijen, waarmee ze op gelijken voet kunnen gesteld worden.

MIDDELEN DOOR DEN WETGEVER AANGEWEND

1° Reglementeering om elken bedriegelijken schijn te weren.

Om zeker te zijn dat geen verkoop met premiën zal mogelijk zijn dan onder de voorwaarden door hem zelf te bepalen, begint de wetgever met in artikel 1, § I van het Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935, een algemeene verbodsbepaling uit te vaardigen.

De bepaling van de premie, die volgt in § II van hetzelfde artikel, luidt dan ook zoo algemeen mogelijk: « de voorwerpen, die worden afgeleverd en de diensten die worden verstrekt, hetzij kosteloos, hetzij mits een lichte vergoeding, hetzij mits een prijs die versmolten is met dien van het hoofdvoorwerp of van den hoofddienst ».

Hieruit mag niet afgeleid worden, dat de premie in ons land geen wettelijk bestaan meer heeft, het tegendeel zal weldra blijken wanneer wij de mogelijke afwijkingen onderzoeken.

De algemeene bewoordingen verraden eenvoudig de bekommernis van den wetgever om elken vorm van verkoop met premiën, dien hij niet voorzien heeft, en waarbij de ware prijs van den aankoop verborgen wordt, volstrekt onmogelijk te maken.

Deze zienswijze aangaande de voornaamste bezorgdheid van den wetgever, vindt nog steun in de bepaling dat, in al de gevallen waarin het toegelaten is aan het publiek de gelegenheid te verschaffen tot het verwerven van premiën voorgesteld door zegels, coupons of penningteekens, als eerste voorwaarde gesteld wordt, dat op het zegel, het verzamelboekje voor zegels, de coupons of het penningteeken de tegenwoordige waarde vermeld zij. (Koninklijk Besluit 13 Januari 1935, artikel 2, 1°.)

Verschillende latere Koninklijke Besluiten hebben aan de overheid zekere middelen aan de hand gedaan om toezicht te houden over de rechtzinnigheid der bewerkingen. Hierop komen wij later terug.

Om aan den uitdeeler van de premiën zoo veel mogelijk elk belang te ontnemen de waarde niet rechtzinnig bekend te maken, werd hier als tweede voorwaarde aan toegevoegd: dat de

kooper de keus zou hebben ofwel de premie te verwerven ofwel in speciën te ontvangen het bedrag van de zegels, coupons of penningteekens, dat met deze premie overeenkomt. (Koninklijk Besluit 13 Januari 1935, artikel 2, 2°.)

De wetgever heeft nochtans moeten erkennen, dat die versmelting van den prijs van het hoofdvoorwerp of van den hoofddienst met dien van een premie, niet altijd een bewimpeling van den koopprijs uitmaakt, en bijgevolg uit dien hoofde althans geen misbruik kan heeten. Zulks is het geval wanneer de premie werkelijk een accessorium is van het hoofdvoorwerp of van den hoofddienst, waarmede ze dienvolgens op hare beurt eenigszins versmolten is. Aan beide kanten heeft men dan iets dat in den geest van den kooper evenzeer een geheel uitmaakt, en door hem als geheel gewaardeerd wordt.

Deze opvatting lijkt ons aan de basis te liggen van de volgende reeks premiën die, voor de toepassing van de algemeene verbodsbepaling van artikel 1, § I, niet als premiën beschouwd worden :

1° de kosteloos gegeven voorwerpen en de kosteloos verstrekte diensten, die gelijkaardig zijn aan één der hoofdvoorwerpen of hoofddiensten (artikel 1, § III, a. 1°); in het verslag aan den Koning zegt de wetgever hier gedacht te hebben aan het voorbeeld van 13 voor 12;

2° de inlichtingen die betrekking hebben op het gebruik van het verkocht voorwerp of den verstrekten dienst (artikel 1, § III, b);

3° de toebehoorten die normaal bij den aankoop met het hoofdvoorwerp gepaard gaan of met den hoofddienst bij het verstrekken van een dienst (artikel 1, § III, c).

Een vierde uitzondering : de voorwerpen gegeven door een fabrikant, indien zij van denzelfden aard zijn als het hoofdvoorwerp en gewoonlijk in zijn werkhuis worden vervaardigd (artikel 1, § III, a, 2°), er later aan toegevoegd bij Koninklijk Besluit van 30 Maart 1936, leunt natuurlijk niet meer aan bij het evenvermeld principe, dat de premie toegelaten is indien zij een geheel vormt met het hoofdvoorwerp of met den hoofddienst. Het verslag aan den Koning (Nr 294) omkleedt de voorgestelde uitbreiding van de uitzonderingen met geen andere redenen dan de groote moeilijkheid, ondervonden door zekere fabrikanten ten gevolge van de toepassing van het Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935, en de vaststelling dat de toestand, waarover deze zich beklagen, niet be-

antwoordt aan de doelstelling van de geldende wetsbepalingen.

Hetzelfde kan herhaald worden ten aanzien van nog een vijfde uitzondering, waarbij niet als premiën beschouwd worden, de gegeven voorwerpen en de verstrekte diensten die een zuiver publiciteitskarakter hebben en die hoe genaamd geen handelswaarde vertegenwoordigen (zie Koninklijk Besluit van 7 Maart 1935, door artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 18 Maart 1935 woordelijk overgenomen).

De noodzakelijkheid van dergelijk ingrijpen van den wetgever doet zich met den dag veelvuldiger voor, naarmate meer afgeweken wordt van groote beginselen die een heele materie kunnen doortrillen en ordenen, en die groote richtlijnen blijven voor het vestigen van orde en rust.

2° Desnoods beperking van de vrijheid.

Zoolang wij van den wetgever en van de overheid mogen verwachten dat zij bereid zijn, en tevens bij machte, ons een regime van vrijheid te verzekeren, en die vrijheid beschermen desnoods tegen haar eigen misbruiken, is het o.i. onverantwoordelijk radicale afschaffing van den verkoop met premiën voor te staan.

Het wordt doorgaans aangenomen dat het Koninklijk Besluit Nr 61 van 13 Januari 1935 het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid niet miskent (Scheidsrechterlijke Uitspraak 25 November 1935, P. P. 1936, Nr 157); wij meenen nochtans in dit opzicht eenig voorbehoud te moeten maken ten aanzien van de macht door artikel 3 aan den Koning toegekend om toch den verkoop met premiën te verbieden niettegenstaande dat er aan de beide in artikel 2 opgesomde voorwaarden zou voldaan zijn.

De Koning kan namelijk wel een radicaal verbod om aan het publiek de gelegenheid te verschaffen tot het verwerven van premiën, voorgesteld door zegels, coupons of penningteekens, uitvaardigen :

1° met betrekking tot den verkoop van de koopwaren van allereerste noodzakelijkheid door hem bepaald (artikel 3, 1°);

2° met betrekking tot den verkoop der koopwaren voor dewelke de afschaffing gerechtvaardigd is door de belangen van de betrokken nijverheid (artikel 3, 2°); hetwelk niet wil zeggen, dat in een bepaalden tak van nijverheid de meerderheid haar wil kan opdringen aan de minderheid, maar dat het bewijs moet geleverd

worden dat de nijverheid zelf als geheel beschouwd, er belang bij heeft (Scheidsr. Uitspr. 25 November 1935, P. P. 1936, Nr 157).

Hoe diep ook eenige noodmaatregel van dien aard in de tijdsomstandigheden wortel zou mogen schieten, op juridisch gebied zou hij immer te beschouwen zijn als een vermeerdering van het onkruid, dat er in crisistijd steeds welig tiert. De groote beginselen moeten van lieverlede wijken voor een onbepert aantal noodmaatregelen, die weldra niet meer te overschouwen zullen zijn; en al brengen deze laatste dan ook soms verlichting voor bepaalde onderdeelen waarop zij van toepassing zijn, tot het groot verband behooren zij niet, berekend op het geheel zijn zij niet, vandaar dat zij er zeer dikwijls een bron van wanorde te meer zijn.

3° Inrichting van controle.

Geheel anders mag onze beoordeeling zijn van de uitvloeisels van het aangenomen principe der reglementeering (artikel 4); en met belangstelling volgden wij het treffen van controlemaatregelen en het eischen van solvabiliteitswaarborgen.

Voor velen was het een geruststelling te zien dat geen uitzonderlijke vrijheidsbeperking, waar die nochtans mogelijk was, b.v. ten aanzien van de koopwaren van allereerste noodzakelijkheid (opgesomd bij Koninklijk Besluit van 30 Juni 1923), zou komen te staan naast de algemeene reglementeering.

Het Koninklijk Besluit van 26 Februari 1935, genomen in uitvoering van dat van 13 Januari 1935, overweegt dat er geen aanleiding bestaat tot het uitvaardigen van twee verschillende reglementeeringen voor de uitvoering van het zoeven vermeld Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935; en stelt het aanbieden van premiën, voorgesteld door zegels, coupons of penningteekens onder de voorwaarden bepaald bij artikel 2 Koninklijk Besluit van 13 Januari 1935, bovendien afhankelijk van een toelating, door den Minister van Economische Zaken te verleen, voor elk afzonderlijk geval (artikel 1 en 2 Koninklijk Besluit van 26 Februari 1935).

Bij deze aanvraag, die in dubbel exemplaar geëischt wordt, zal een verklaring gaan met het oog op de controle waaraan men belooft zich te zullen onderwerpen. Een bijlage bij het Koninklijk Besluit geeft een model van dergelijke verklaring, waaruit blijkt dat de aanvrager zich

verbindt : « aan den Minister van Economische » Zaken of zijn afgevaardigde al de inlichtingen » te verstrekken die hij noodig zal oordeelen » betreffende de premiën, welke ik wensch aan » te bieden overeenkomstig de beschikkingen » van artikel 2 van het Koninklijk Besluit dd. » 13 Januari 1935. » En die verder luidt : « Ik » verbind mij wijders aan den afgevaardigde » van den Minister van Economische Zaken toe » te laten zich rekenschap te geven van den » aard, de hoedanigheid en de waarde der aan- » geboden premiën en kennis te nemen van de » documenten betreffende hun fabricatie en be- » treffende de handelsverrichtingen die ermee » in verband staan. » (Zie trouwens artikel 2 van het Koninklijk Besluit zelf.)

De voorziene controle kreeg vaster vormen, wanneer zij, die toelating verkregen om handel te drijven in zegels, coupons of penningteekens, verplicht werden een bijzondere boekhouding te houden omtrent de in omloop gebrachte zegels, coupons of penningteekens (artikel 1 Koninklijk Besluit Nr 725 van 12 Februari 1935).

Voorzien wordt dat die boekhouding zal vermelden : « het aantal en de nominale waarde » der in omloop gebrachte zegels, coupons of » penningteekens; het bedrag welke de toelating » houdende persoon verschuldigd is tegenover » derde bezitters van deze zegels, coupons of » penningteekens » (artikel 2, Koninklijk Besluit Nr 725 van 12 November 1935).

Zonder dat te kort gedaan wordt aan de ambtsbevoegdheid van de officieren der gerechtelijke politie, wordt de controle verzekerd door de ambtenaren en agenten van de administratie van het middenstandswezen, afgevaardigd door den Minister van Economische Zaken (artikel 6, Koninklijk Besluit Nr 725, van 12 November 1935; vergelijk met artikel 1, Koninklijk Besluit Nr 726 van 12 November 1935).

Hunne bevoegdheid is onbepert over het heele gebied van deze speciale wetgeving, en omvat dus ook het toezicht ten opzichte van de hierna vermelde waarborgen van solvabiliteit.

4° Waarborgen van solvabiliteit.

Het kon ook niet anders of er moesten waarborgen van solvabiliteit geëischt worden vanwege hen, die beroep doen op zekeren vorm van crediet, van hen die werkelijk verbintenissen aangaan door het uitgeven van zegels, coupons

of penningteekens, waaraan het recht op een premie verbonden is.

Het verslag aan den Koning Nr 61 van 13 Januari 1935 kondigde het aanstaande invoeren van gepaste maatregelen aan; en werkelijk werd, bij Koninklijk Besluit Nr 725, van 12 November 1935, het vereischte gesteld, het goed verloop der verrichtingen te waarborgen « hetzij door een aval, gegeven door een aan» genomen bank, hetzij door een verzekerings» polis, uitgaande van een in België gevestigde » en toegelaten verzekeringsmaatschappij, hetzij » door vastlegging in de Nationale Bank van » België van gelden of Belgische rentewaarden » of waarden gewaarborgd door den Staat » (artikel 3).

De waarborg moet 30 % bedragen van de verschuldigde waarde der in omloop gebrachte zegels, coupons of penningteekens, zooals deze blijkt uit de hooger vermelde wettelijk vereischte boekhouding; en zal moeten aangevuld worden telkens, door een nieuwe uitgifte van zegels, coupons of penningteekens, deze waarborg gedaald is tot 25 % van de waarde in omloop (artikel 4 en 5, Koninklijk Besluit Nr 725 van 12 November 1935).

5° Vaststelling en beteugeling der misbruiken.

Artikel 5, § 1 van het Koninklijk Besluit Nr 61 van 13 Januari 1935 bepaalt als straf voor, inbreuken op de reglementeering van den verkoop met Premiën, een gevangenisstraf gaande, van 8 dagen tot 6 maanden en een geldboete, van 26 tot 1000 frank, of slechts één van, beide straffen.

Doch daar het hier het zeer speciaal terrein der mededinging geldt, werd een zuiver strafrechtelijke sanctie onvoldoende geoordeeld (zie verslag aan den Koning Nr 61 van 13 Januari 1935), en wordt bovendien de mogelijkheid voorzien, op kosten van den overtreder, aanplakking van het vonnis of het bekend maken ervan in zijn geheel of bij uittreksel te bevelen. Dit alles onder de voorwaarden en op de manier door den rechter te bepalen (zelfde art. 5, lid 2 en 3).

Eindelijk wordt aan den Minister van Economische Zaken ook nog het recht toegekend om aan de overtreders het voorrecht te onttrekken van het in omloop brengen van zegels, coupons

of penningteekens, krachtens besluit Nr. 138 van 26 Februari 1935 verleend (art. 2 K. B. Nr. 726, van 12-11-35).

Terloops weze nog aangestipt dat al de beschikkingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en van art. 85, toepasselijk zijn op deze misdrijven. En dat artikel 9 van de wet van 31 Mei 1888 niet toepasselijk is op het aanplakken en het bekendmaken van het vonnis (art. 5, lid 4 en 5 van het K. B. van 13 Jan. 1935).

Het is vandaag ook nauwelijks nog noodig te herinneren aan de langdurige overgangsperiode die vereischt werd om de sporen van het verleden uit te wischen (Art. 6, K. B. 13 Jan. 1935, gewijzigd bij de Koninklijke Besluiten van 7 Maart 1935, van 18 Maart 1935 en van 30 Juni 1935).

Eveneens met betrekking tot de vaststelling van de inbreuken, wordt er nog op gewezen dat de processen-verbaal van de inspecteurs en controleurs van de administratie van het middenstandswezen (aan wien, met eerbiediging van de ambtsbevoegdheid van de officieren der gerechtelijke politie, de zorg opgedragen wordt over de tenuitvoerlegging van deze reglementeering te waken) bewijskrachtig zijn tot bewijs van het tegendeel, en dat er een afschrift van, binnen de 15 dagen, aan den inbreukmaker dient gezonden te worden (art. 1, K. B. Nr. 726 van 12-11-35).

TERUGBLIK

De Belgische wetgever is niet teruggedeinsd voor een reglementeering van den verkoop met premiën, die wij reeds «scherp» mogen noemen; blijkbaar achten sommigen strenger toepassing of zelfs nog scherper reglementeering wenschelijk.

De mogelijkheid om wezenlijke bestanddeelen van de vrijheid van handel en nijverheid radicaal weg te cijferen, is reeds in onze wetgeving voorhanden en een voorstel werd ingediend om nog een stap verder te gaan.

Wij drukken de hoop uit dat het in onze wetgeving geen regel zal worden, een recht dat door enkelen «misbruikt» wordt, daarom aan het «gebruik» van iedereen te onttrekken.

G. SPANOGHE,
Assistent te Gent.

KRONIEK VAN HET NEDERLANDSCHE RECHTSLEVEN

NOVEMBER-DECEMBER 1936

Op wetgevend gebied vallen slechts een tweetal ontwerpen te vermelden. Het eene strekt om aan den Minister van Sociale Zaken de bevoegdheid te geven tot het algemeen verbindend en tot het onverbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten. Het tweede, noodzakelijk geworden door de monetaire gebeurtenissen van 26 September 1936, behelst maatregelen tot nietigverklaring van goudclausules in bepaalde overeenkomsten. Het begrip «goudclausule» is in dit ontwerp in den alleruimsten zin genomen. De nietigverklaring treft alleen goudclausules in binnenlandsche overeenkomsten van geldleening, vestiging van alijdurende renten, verhuring, verpachting of vestiging van zakelijk recht op onroerend goed. «Binnenlandsche overeenkomsten» zijn volgens het ontwerp die, «waarbij de door den schuldenaar aangegane verplichting is uitgedrukt of mede is uitgedrukt in Nederlandsch courant of is uitgedrukt in goud, voor zoover voor 26 September 1936 de nakoming dier verplichting uitsluitend in Nederland moest plaats vinden.

Een verheugende gebeurtenis, die men ook tot het terrein der wetgeving zou kunnen rekenen is, dat het op de begroting voor 1937 eindelijk mogelijk is gebleken de noodige gelden uit te trekken voor de inrichting der jeugdgevangenis, bestemd voor personen van 18 (in bepaalde gevallen : 16) tot 23 (in bepaalde gevallen : 25) jaar, die reeds sedert enkele jaren door de wet voorzien was. Over de categorieën, die meer in het bijzonder voor deze gevangenis bestemd zullen zijn, blijkt nogal eenig verschil van meening te bestaan, men zie de bijdragen van Mr. B. van der Waerden en van den heer H. IJ. Groenewegen in de nummers 40, 41 en 43 van den afgelopen jaargang van het Nederlandsch Juristenblad.

Anders dan in de periode van de vorige kroniek zijn in de thans geëindigde een aantal belangrijke arresten van den Hoogen Raad gepubliceerd. Ik noem : het arrest No 936 (nummering Weekblad van het Recht en Nederlandsche Jurisprudentie), met noot van Scholten, beslissende, dat de alimentatieplicht van den schoonzoon jegens zijn schoonouders ook dan nog voortduurt, als hij van hun dochter is ge-

scheiden en deze laatste hertrouwd is; het arrest No 946, met noot van Scholten, dat vooral van belang is voor het droit de visite van den gescheiden ouder, die niet met de ouderlijke macht is belast. De Nederlandsche rechtspraak heeft een dergelijk recht steeds afgewezen; in het gegeven geval echter zag de Hooge Raad geen bezwaar in de motiveering, die het hof aan zijn beslissing omtrent de ouderlijke macht gegeven had, waarbij het had overwogen, dat het «vertrouwde», dat een regeling van het bezoek door den anderen ouder zou worden getroffen en dat, indien de ouder aan wien het kind was toegewezen dit vertrouwen mocht beschamen, daarin wellicht een grond voor wijziging der beschikking zou zijn gelegen, zoodat dit arrest den lageren rechter een weg wijst om desgewenscht een droit de visite praktisch zeer dicht te benaderen. Verder is er het arrest No 948, met noot van Meijers, dat een ingewikkeld geval behandelt van een bedrieger, die eenzelfde schip twee malen in het scheepsregister had laten boeken en wel onder verschillende namen. De Hooge Raad besliste hier, dat van beide teboekstellingen slechts de oudste rechtskracht kon hebben, zoodat een eigendomsoverdracht gebaseerd op de latere teboekstelling zonder gevolg moest blijven; het arrest No 961, met noot van Meijers, beslissende, dat de bijzondere voorschriften betreffende polis als bewijsmiddel der verzekeringsovereenkomst slechts gelden voor bewijs van den verzekerde tegen den verzekeraar, maar niet voor dat van den laatste tegen den eerste; het strafarrest, No 976 volgens hetwelk het voorschrift, dat vrijwillige verschijning van den verdachte bepaalde nietigheden der dagvaarding dekt, niet geldt voor den verdachte, die na veroordeeling bij verstek eerst in verzet verschijnt, daar deze laatste verschijning niet als vrijwillig kan gelden, en het arrest No 991, dat nog eens ten overvloede de meening verwerpt, dat niet betaling der premie bij een verzekeringsovereenkomst slechts het niet ontstaan of ophouden van de verplichtingen des verzekeraars zou medebrengen, maar geen wanpraestatie van den verzekerde zou zijn.

Voorts valt te vermelden het straf-arrest,

No 992, met noot van Taverne, dat een zeer ver gaande toepassing geeft van des Hoogen Raads leer omtrent samenloop. In casu was overtreden art. 157 van het Wetboek van Strafrecht, dat luidt: «Hij die opzettelijk brand sticht, eene ontploffing teweegbrengt of eene overstroming veroorzaakt wordt gestraft: 1o met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen te duchten is; 2o met gevangenisstraf van ten hoogsten vijftien jaren, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is; 3o enz.». In dit geval had de dader brand gesticht en was daarvan zoowel gemeen gevaar voor goederen als levensgevaar voor een ander te duchten. De Hooge Raad verwierp het cassatiemiddel tegen het arrest van het hof, dat hierin twee strafbare feiten had gezien. Verder dienen nog genoemd: het arrest No 1013, met noot van Scholten, waarbij het in art. 89 van het Burgerlijk Wetboek neergelegde verbod voor hem, die bij rechterlijk vonnis van overspel overtuigd is, om met de medeplichtige aan dat overspel te huwen als van openbare orde in den

zin van het internationaal privaatrecht werd beschouwd; het arrest No 1015, waarbij strafprocessuele in beslagneming ook mogelijk werd geacht ten aanzien van onroerend goed, in dit geval tuinbouwgewassen, die zich nog in den grond bevonden; het merkwaardige arrest No 1060, waarbij de Hooge Raad in afwijking van de meening van zijn procureur-generaal toelaatbaar achtte, dat een gemeenteverordening de bevoegdheid in het leven roept om aan hen, die een heffing voor het gebruik van gemeentelijk vaarwater niet voldoen, den doortocht te beletten, zulks hoewel de Gemeentewet een dergelijk middel van invordering eener gemeentelijke belasting niet kent, en tenslotte het arrest No 1067, waarbij de Hooge Raad het beroep op overmacht verwierp van een wielrijder, die het voorgeschreven teeken van richtingverandering niet had gegeven, omdat hij daartoe door een gebrek aan zijn arm niet in staat was; in dat geval, aldus de Hooge Raad, diende verdachte zich van het rijden op een rijwiel te onthouden.

G. E. LANGEMEIJER

EEN NIEUWE VLAAMSCH PERIODIEK

«HET TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN»

Binnen enkele dagen zal de eerste aflevering van het *Tijdschrift voor Notarissen* van de pers komen. Deze nieuwe Vlaamsche periodiek is bijzonder gewijd aan de studie van privaatrecht, notariaat en fiscaal recht.

Het doel van de stichters is: de notarissen in 't Vlaamsche land een degelijk-wetenschappelijk en tevens practisch opgevat vaktijdschrift te bezorgen. Herhaaldelijk werden in het verleden pogingen aangewend om een Vlaamsche notariele periodiek in het leven te roepen. Het «Vlaamsch Bijvoegsel» van de «Annales du Notariat et de l'Enregistrement», dat nu versmolten wordt met het nieuwe «Tijdschrift voor Notarissen», zag het licht in 1908. Gedurende ruim 28 jaar werden daarin interessante bijdragen gepubliceerd en het past hier een warme hulde te brengen aan de oprichters van dit zoo verdienstelijk blad!

Sedert enkele jaren is echter een grondige verandering in ons rechtsleven getreden. In het «Vlaamsch Bijvoegsel» werden slechts doctri-

neele studies gepubliceerd, omdat rechterlijke en administratieve uitspraken meestal in het fransch waren geveld. Maar nu groeit met den dag het aantal Vlaamsch-geschoolde notarissen. De Vlaamsche rechtsliteratuur wint voortdurend aan uitgestrektheid en gezag, en, sedert de wet op het taalgebruik in gerechtszaken in werking is getreden, neemt het aantal Vlaamsche burgerlijke vonnissen en arresten zeer snel toe. De tijd is thans gekomen om een vaktijdschrift in 't Nederlandsch uit te geven, waarin systematisch worden besproken de belangrijke problemen van privaatrecht en fiscaal recht in verband met de notariele praktijk.

Welk is het plan van de nieuwe periodiek? Iedere maand — later op minder van elkander gelegen tijdstippen — zal een aflevering verschijnen op 16 pag, formaat groot in 8°. Iedere aflevering zal bevatten: een korte doctrineele bijdrage — rechtspraak *in extenso* op het gebied van privaatrecht, notariaat en fiscaal recht, met kritische aantekeningen — tekst van wet-

ten en besluiten, parlementaire kroniek, enz... De Redactie stelt zich voor in ieder nummer een overzicht van de jongste rechterlijke en bestuurlijke rechtspraak te publiceeren omtrent een bepaald vraagstuk of een bepaalde akte, bv. : verkoop, vennootschap, hypothecaire leening, enz...

Wij zijn ervan overtuigd dat er plaats is in onze rechtsliteratuur voor een gespecialiseerd blad zooals het «Tijdschrift voor Notarissen». Terecht wordt erover geklaagd dat er te veel franschtalige rechtsperiodieken verschijnen in België : vele rechterlijke uitspraken worden doorgaans gedrukt en herdrukt in drie, vier, soms vijf publicaties. Gemis aan coördinatie brengt nuttelooze krachtverspilling mee. Is zulks niet te vreezen bij het ontstaan van nieuwe Vlaamsche periodieken op het gebied van rechtswetenschap ?

Voor 't oogenblik bestaat zulk gevaar voor-zeker niet. De Vlaamsche juristen beschikken reeds over twee publicaties : Het Rechtskundig Weekblad en het Rechtskundig Tijdschrift. Het *Rechtskundig Weekblad* wist reeds na enkele jaren de eerste plaats te veroveren. Het zal blijven, in onze rechtsliteratuur, een centrum, een informatieblad over alle takken van de rechtswetenschap, waarin iedere week een groot aantal vonnissen en arresten, dadelijk na uitspraak, worden opgenomen; kortom, een blad gewijd aan de juridische actualiteit en aan de verdediging van de beroepsbelangen van alle Vlaamsche juristen. Het *Rechtskundig Tijdschrift*, dat om de tweede maanden verschijnt — is bestemd

voor publicatie van omvangrijke doctrineele studies van algemeenen aard.

Maar daarnaast hebben gespecialiseerde bladen wel reden van bestaan. In het *Tijdschrift voor Notarissen* zal bijzondere aandacht geschonken worden aan de vraagstukken van privaatrecht en fiscaal recht. Hier zal gelegenheid bestaan om bepaalde vragen, welke de beoefenaars van het gedeelte van het recht speciaal aanbelangen, uitvoerig te bespreken, hetgeen niet altijd mogelijk is in periodieken van algemeen karakter. Ook op het gebied van publiek- en bestuurlijk recht is de ontwikkeling van gespecialiseerde Vlaamsche tijdschriften zeer wenschelijk.

De practische leiding van het *Tijdschrift voor Notarissen* werd toevertrouwd aan Prof. Van Hee (Leuven), Prof. Rens (Brussel), en schrijver dezes. Vele magistraten en notarissen, alsmede alle professoren die privaatrecht en notarieele vakken doceeren in onze Universiteiten, hebben reeds hunne medewerking toegezegd. De redactie doet echter beroep op alle Vlaamsche juristen opdat, door hunne vruchtbare samenwerking, de nieuwe periodiek worde een «leidend» tijdschrift en een betrouwbare gids op het gebied van privaatrecht, notariaat en fiscaal recht. Wij moeten alles in het werk stellen tot verwezenlijking van een plan waarvan onze rechtscultuur zooveel te verwachten heeft !

Prof. Mr J. VAN HOUTE,
Redactiesecretaris
v. h. Tijdschrift voor Notarissen

RECHTSPRAAK

Nr 107.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 30 December 1936.

Voorzitter : M. De Ridder.

Raadsheeren : MM. Delvaux en Debeil.

Pl. : Mrs De Slaeve, loco Guislain en L. Bosmans.

VERVOER. — VLUCHTHEUVEL (ART. 27 K. B. 1 FEBRUARI 1934). — LICHTZUIL VAN ORANJE-GEEL LICHT BOVENDIEN VEREISCHT (ART. 138 ZELFDE K. B.).

Als geen der wettelijk voorgeschreven teekens, o.a. oranjegeel licht op een vluchtheuvel is aangebracht, bestaat er geen verplichting voor de weggebruikers rechts van die z.g. vluchtheuvels te zwenken.

O. M. en Spinette b. p. t/ Denert.

Aangezien het feit door den eersten rechter vastgesteld, bewezen is gebleken door het onderzoek voor het Hof gedaan en er daarvoor een billijke toepassing der strafwet gedaan is geworden. (1)

Wat de Burgerlijke partij betreft :

Aangezien het ongeval gebeurde aan den rand-linkerkant van uit de Twee Kerkenstraat van den vluchtheuvel midden der St Jacobsplaats aangebracht ;

Aangezien er aan den uitgang van gezegde straat op een plaat te lezen staat : «Naar rechts den vluchtheuvel rondrijden» ; dat dit schild aan een brandende lantaarn en in gelijke richting met die der straat is aangebracht ;

Aangezien die schikking geenszins van aard is om de aandacht te trekken van voorbijrijdende

autos, des te meer dat uit dit punt men nauwelijks de bewuste veiligheidsstoep, gansch rechts gelegen der wending van de straat op de St Jacobs-plaats, kan bemerken; dat ten andere het algemeen stelsel door het K. B. van 1 Februari 1934 aangenomen, verschillende conventionele teekens in voege heeft gebracht op dewelke dan ook de voertuiggeleiders billijk mogen rekenen om de hun opgelegde wendingen aan te duiden;

Aangezien inderdaad art. 132-1 van dit K. B. beslist dat «om de weggebruikers kennis te geven van verboden bepalingen en uit te voeren verrichtingen er gebruik wordt gemaakt van de teekens voorkomend in tabel II en III; dat onder 7e van zelfde artikel bedongen wordt dat de «verplichte richting wordt aangegeven bij middel van fig. 1 van tabel III» zijnde een witte pijl op blauwen grond; dat bovendien luidens art. 138: «de op de vluchtheuvels aan te brengen lichtzuilen op den top een oranjegeel licht dragen»; dat eindelijk art. 141 verbiedt «andere teekens dan die voorzien in het reglement aan te brengen om aan het publiek dezelfde aanwijzingen te verstrekken als die welke met de reglementaire teekens bedoeld worden»;

Aangezien uit de bescheiden van den bundel blijkt dat geen enkel der voorziene teekens ter plaatse waren aangebracht; dat er diensvolgens geene verplichting bestond voor beroeper een zwenking uit te voeren, die hem niet regelmatig was voorgeschreven;

Aangezien de onvoorzichtigheid van beroeper alleen spruit uit zijn onvoldoende oplettendheid en, volgens de gegeven omstandigheden, te hooge snelheid bij het kruisen van een ander voertuig midden eener plaats met druk verkeer;

Aangezien anderdeels de Burgerlijke partij bij het dwarsen in hare geheele lengte eener plaats, waarop zeven straten uit verschillende richtingen uitmonden, voor plicht had uiterst voorzichtig te zijn; dat zij namelijk, nadat zij den auto rijdend in de richting der Twee Kerkenstraat had laten voorbijgaan zich had moeten vergewissen det er geen ander voertuig uit de tegenovergestelde richting aankwam alvorens tot de veiligheidsstoep door te stappen;

Aangezien de verantwoordelijkheid van elk der partijen mag geraamd worden op de helft...

Om deze redenen:

Het Hof, bevestigt op strafrechterlijk gebied;
Kosten van O. M. ten laste van betichte (129,36 frank).

Doet het bestreden vonnis te niet op burgerlijk gebied en wijzigend;

Veroordeelt... tot betaling van 6.228,10 fr.

Bevestigt voor 't overige het eerste vonnis;

½ der kosten der burgerlijke partij ten laste van betichte.

(1) Zie in denzelfden zin een vonnis van de corr recht-bank van Antwerpen, van 11 Dec. 1935. R. W. 1936, kol. 720.

Nr 108.

BURGERLIJKE RECHTBANK ANTWERPEN

1e Kamer. — 11 December 1936.

Voorzitter : M. Eyben.
Rechters : MM. Buch en Halleman.
Op. Min. : M. Rutsaert.
Pleiters : Mrs Palmans en Victor.

PLEITBEZORGER. — VORDERING TOT ONDERSTANDSGELD INGEDIEND ALS HOOFDEISCH EN NA HET EINDE VAN DE PROCEDUUR DER ECHTSCHIEDING. — AANSTELLING VAN PLEITBEZORGER VEREISCHT.

Een vordering tot het bekomen van onderhoudsgeld is een bijkomende vraag in de procedure van echtscheiding. De persoonlijke verschijning der partijen is alleen toegelaten wanneer deze bijkomende vraag tegelijk met den hoofdeisch ingediend wordt.

In het geval een vordering tot onderstandsgeld als hoofdeisch en na de uitspraak der echtscheiding wordt ingeleid, is de eisch tot echtscheiding slechts de stof-felijke vereischte ten gronde van de nieuwe vorde-ring. De bijzondere regels der echtscheidingsproce-duur zijn hierop niet meer toepasselijk en de aan-stelling van een pleitbezorger is vereischt.

Compeers t/ Chauveau.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;
Gezien de stukken des gedings,

Gezien de wet van 15 Juni 1935, art. 2, 34, 37, 41;

Aangezien bij geregisteerd inleidend exploit in dato 2 Oktober 1936, dame Compeers tegen haar vroegeren echtgenoot een eisch tot betaling van onderstandsgeld ingespannen heeft op grond van art. 301 van het Burgerlijk wetboek;

Aangezien verweerder geen pleitbezorger aangesteld heeft en verschijnt door Mter Victor, advocaat drager eener regelmatig voorgebrachte volmacht; dat de regelmatigheid dezer verschijningswijze dient onderzocht te worden;

Aangezien het vaststaat dat de echtscheiding tus-schen partijen toegelaten en uitgesproken werd; dat aanlegster het huidig geschil bij middel van hoofd-eisch voor de Rechtbank aanhangig gemaakt heeft;

Aangezien volgens de door het Burgerlijk wetboek ingerichte beginselen, la procedure en divorce est soumise aux principes généraux du code de Procé-dure Civile pour tous les cas où la législation n'y a pas dérogé par des dispositions spéciales (Ver-brekingshof 21-4-1881 en 23-5-1884, Pas. 1884, I. 205);

Aangezien te dien opzichte een onderscheid dient gedaan tusschen de rechtspleging rechtstreeks in verband met de oplossing van den huwelijksband en diegene betrekkelijk de maatregelen dewelke getroffen moeten worden ten voorloopigen of be-stendigen titel naar aanleiding van den eisch tot echtscheiding;

dat namelijk wat de persoonlijke verschijning der partijen betreft dewelke de vrijstelling der tusschen-komst van pleitbezorger voor gevolg had, deze pleegvorm beantwoorde aan de voorzorg van den wetgever partijen te trachten te mismoedigen in

hun inzicht en zoo mogelijk tot verzoening te brengen;

Aangezien dergelijke bedoeling geen toepassing kan vinden wat aangaat de bijkomende vragen die naar aanleiding der echtscheiding ontstaan; dat ten andere zoo de persoonlijke verschijning van partijen toe te laten was, als deze vragen tegelijk met den hoofdeisch ingediend waren, zulks niet meer het geval mocht zijn als zij onafhankelijk van dezen eisch voorkwamen;

Dat om deze redenen de eisch alzoo ingediend aan de algemeene regels der rechtspleging en namelijk aan de noodzakelijkheid van aanstelling van pleitbezorger onderworpen is;

Aangezien zich de huidige vraag des te onafhankelijker van den eisch tot echtscheiding voordoet, daar deze laatste ten einde gekomen is en daar den huwelijksstand thans opgelost is; dat de echtscheiding hier alleen voorkomt als stoffelijke vereischte ten gronde om tot het bijzonder kostgeld van art. 301 te geraken;

Aangezien diensvolgens naar luid der algemeene beginselen in zake echtscheiding de aanstelling van pleitbezorgers in de eischen van den aard van den huidige vereischt wordt;

Aangezien noch uit den geest noch uit de bevoordingen der sindsdien aangenomene wetsbepalingen en inzonderheid van art. 2 van het K. B. van 7 Februari 1936 af te leiden is dat wat betreft dergelijke vereischten de wetgever van de hierboven aangehaalde beginselen zou afgeweken hebben;

Aangezien aanlegger ten gronde besloten heeft; dat de zaak echter niet genoegzaam onderzocht is ten gronde en dat vooraleer verder recht te doen zich den hiernabevolen maatregel afdwingt;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle breedere of tegenstrijdige besluitselen van de hand wijzende, beveelt aan verweerder een pleitbezorger aan te stellen vóór 14 Januari aanstaande, waarop de zaak in voortzetting wordt verzonden;

Verwijst verweerder in de kosten van het tusschengeschied.

Nr 109.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

10 Juli 1936.

Voorzitter: M. Byvoet.

Openbaar Ministerie: M. Glenisson.

Pleiters: Mrs Vrancken en Gruyters.

GEHEIME ONTUCHT. — SLUITING VAN HERBERG DOOR GEMEENTE-OVERHEID. — BEPERKING. — VERBOD VAN DRANKGELEGENHEID.

Een herberg kan slechts beschouwd worden als een huis van geheime ontucht, wanneer zulks geschiedde in overtreding van een gemeente-reglement. Bij ontstentenis van zulk reglement kan het College van Burgemeester en Schepenen niet geldig beslissen dat er aan geheime ontucht wordt gedaan in een herberg der gemeente. Nochtans kan het verbruik van drank

ken verboden worden op grond van de Wet van 16 Augustus 1887 (1° van § 3 van art. 14).

Frederix t/ Gemeente Leopoldsborg.

Overwegende dat het beroep regelmatig is in vorm;

Overwegende dat het College van Burgemeester-Schepenen van Leopoldsborg den 23 November 1935, de volgende beslissing nam:

» Gezien het verslag der politie, waaruit blijkt » dat de genaamde Frederix Joseph, echtgenoot van » Coenen Jeanne L. R. A., herbergier, geboren te » Leopoldsborg op 10 Maart 1888, wonende te Leopoldsborg, Statiestraat nr 10, aldaar een herberg » houdt alwaar men zich overgeeft aan geheime » ontucht;

» Gezien artikel 14 der wet van 16 Augustus 1887, » artikel 1 der wet van 29 Augustus 1919 en de » schikkingen der gemeentewet;

» Besluit:

» Artikel 1. — Er wordt den genaamden Frederix » Joseph-Henri, voornoemd, verboden herberg te » houden op het grondgebied der gemeente Leopoldsborg;

» Artikel 2. — Dit besluit zal onmiddellijk aan » den belanghebbende beteekend worden en aan de » Hoogere Overheden medegedeeld voor kennisgeving. »

Overwegende dat de betrokken herbergier de gemeente Leopoldsborg den 2den December 1935 dagvaardde in schadevergoeding uit hoofde dezer beslissing dewelke volgens hem wederrechtelijk zou genomen zijn geworden;

Overwegende dat de beroepene gemeente niet bewijst dat er ter plaatse een gemeentereglement bestaat opzichtsens de personen die zich heimelijk aan ontucht overleveren, noch betreffende de plaatsen die heimelijk tot het plegen van ontucht dienen;

Overwegende dat eene herberg dan eerst kan aanschouwd worden als een huis waar men zich overlevert aan geheime ontucht, wanneer zulks geschiedt in overtreding van het gemeentereglement betreffende deze praktijken;

Overwegende dat het college van Burgemeester en Schepenen bijgevolg niet geldig kon beslissen dat er in bedoelde herberg aan geheime ontucht gedaan werd, noch het recht had maatregelen te treffen om dergelijke praktijken te keer te gaan; (Zie Cass. 11 Maart 1935; Pas. 187);

Overwegende dat volgens hare bewoordinging deze beslissing ongetwijfeld doelde op artikel 96 der gemeentewet, gewijzigd door art. 19 der wet van 30 December 1887, terwijl zij melding maakt van art. 14 der wet van 16 Augustus 1887, zonder te zeggen dat zij zich steunt op welke ook der gevallen voorzien in dit artikel;

Overwegende dat betrokkene gemeente thans volhoudt dat de 1° van het derde paragraaf van dit artikel 14 beoogd is geworden en wel namelijk dat bedoeld huis bewoond is door één of meer personen die zich volgens algemeene bekendheid aan ontucht overgaven;

Overwegende dat zelfs voor het geval de Rechtbank dezen uitleg kon aannemen, dan nog het verbod voor verweerder eene herberg te openen op het grondgebied der gemeente niet als geldig kan beschouwd worden, wijl het paragraaf 3 van dit artikel enkel toelaat het verbruik van dranken in dergelijke uitbatingen te verbieden;

Overwegende dat bijgevolg de beslissing alleszins wederrechtelijk getroffen is geworden en dat de gemeente gehouden is de schadelijke gevolgen te vergoeden, welke voor aanlegger spruiten uit deze beslissing;

Overwegende dat het de Rechtbank billijk voorkomt, voor de beraming der geleden schade, het bedrag der huishuur, door aanlegger op te brengen in aanmerking te nemen, doch dat er ook rekening dient gehouden te worden met het feit dat vanaf de sluiting bedoelde woning toch gediend heeft voor huisvesting van aanlegger en zijn gezin;

Overwegende bovendien dat de gemeenteoverheid het drankverbruik in aanleggers herberg had kunnen verbieden op voet van gemeld artikel 14, paragraaf 3-1° der wet van 16 Augustus 1887, zooals hooger uiteengezet werd, en dat het verbod der militaire overheid nog toegang te verleen tot bedoelde herberg niet noodzakelijk het gevolg is geweest der getroffen beslissing en ook zonder deze had kunnen uitgevorderd worden;

Overwegende dat in die omstandigheden de schade billijk kan geschat worden op tien frank daags, zijnde 140 frank tot 6 December 1935, datum voorzien in de dagvaarding, en verder tien frank daags tot op heden en tot op den dag dat de herberg wederom terug zal geopend worden;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, gehoord den heer Glénisson, Substituut van den Procureur des Konings, in zijn eensluidend advies ter openbare zitting van 3 Juli j.l., alle verdere besluiten van de hand wijzende, ontvangt het beroep en verklaart dit gegrond;

Doet het vonnis van den eersten rechter te niet en doende wat deze had moeten doen, zegt de beslissing wederrechtelijk genomen; bepaalt de schade op tien frank daags tot 6 December 1935, zijnde 140 frank en verder tien frank daags tot op den dag der heropening;

Veroordeelt beroepene tot de kosten;

Verklaart tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

Nr 110.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

Zetelend in Beroep. — 17 October 1936.

Voorzitter: M. Guillemijn.

Pleiters : Mrs Roelandts en Van den Berghe.

FAILLISSEMENT. — CURATOR. — BEVOEGDHEID OM GEDINGEN IN TE SPANNEN. — BEPERKING.

De curator van een faillissement is niet gerechtigd zulke rechtsvorderingen behorende aan den gefaal-

den uit te oefenen, die overeenkomstig artikel 1166 B. W., een schuldeischer niet zou mogen uitoefenen. Rechtsvorderingen die een zedelijk belang voor den gefaalde uitmaken, mogen door een curator niet uitgeoefend worden.

Roelandts q.q. t/ De Coene.

Aangezien de bezorger der faling van Dobbels Remi hooger beroep heeft aangeteekend den 7 Juli 1934 tegen een vonnis op tegenspraak geveld door de Vrederechtbank van het kanton Oost-Roosebeke den 7 Februari 1934 en beteekend den 4 Juni 1934;

Aangezien beroepene opwerpt dat, luidens artikel 465 der wet op het faillissement het beroep laat-tijdig werd ingediend en dus niet ontvankelijk is;

Aangezien huidig geschil niet zijn oorzaak of zijnen oorsprong vindt uitsluitelijk in den staat van faling daar het gesteund is op de wet van 10 Oogst 1933 betreffende de vermindering van zekere pacht-prijzen;

Aangezien vermeld artikel 465 hier dus niet van toepassing is;

Aangezien het hier een geding geldt welk, volgens verweester in hooger beroep niet mag ingevoerd worden door den bezorger der faling;

Aangezien eischer in hooger beroep staande houdt dat vermelde wet van 10 Oogst 1933 een patrimonial recht daarstelt welk door hem alleen moet worden uitgeoefend;

Aangezien de bezorger eener faling niet gerechtigd is zulke rechten en rechtsvorderingen van den gefaalde uit te oefenen, die overeenkomstig artikel 1166 van het burgerlijk wetboek, een schuldeischer, uithoofde van zijn schuldenaar tegen een derde niet mag uitoefenen;

Aangezien de wet van 10 Oogst 1933 den pachter bij eene voor 1en Januari 1932 geslotene overeenkomst, toelaat eene vermindering aan te vragen van den bedongen pacht prijs in de maat waarin de pacht prijs wegens de economische omstandigheden blijkbaar buiten verhouding is met de voordeelen die hij halen kan uit het genot van het gepachte goed;

Aangezien deze wet in het rechtsbeginsel van artikel 1134 van het burgerlijk wetboek druist;

Aangezien zij, ten voordeele van den pachter een vermogen (faculté) invoert welk aan zijn oordeel overlaat het feit of hij volgens zijn eer en zijn geweten mag terugkomen gezien de economische omstandigheden op eene wettelijke en door hem vrij aangenomene verbintenis;

Aangezien noch de vermogens van den schuldenaar of van den gefaalde noch de rechten en rechtsvorderingen die een achtingswaardig zedelijk belang voor den schuldenaar of den gefaalde hebben, mogen uithoofde van deze laatste, bij toepassing van artikel 1166 van het burgerlijk wetboek door den schuldeischer of den bezorger der faling uitgeoefend worden; (Planiol et Ripert t. VII n° 901 en 904, Demogue : Traité des obligations et général t. VII n° 926 en 947);

Om deze redenen,

En de niet tegenstrijdige van den eersten rechter; De rechtbank gehoord den heer Fraeys, substituit-procureur des Konings, ter openbare zitting van 4 Juli l.l., in zijn advies, alle verdere besluiten en tegenbesluiten als ongegrond van de hand wijzende, ontvangt het beroep maar verklaart het *ongegrond*; dientengevolge bekrachtigt het vonnis waartegen beroep en veroordeelt beroeper q.q. tot de kosten.

Nr 111.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

11 Juli 1935.

Voorzitter : M. Janssens.

Rechters : MM. De Beus en Boone.

Pleiters : Mrs De Peuter en Alex. Diercxsens.

I. BEDIENDENPENSIOEN. — RECHTHEBBENDEN. — VOORWAARDEN. — DIRECTEUR.

II. STORTING DER BIJDRAGE. — VERPLICHTING VAN PATROON. — AANSPRAKELIJKHEID. — GEVOLGEN.

I. *Alle personen die door een dienstcontract verbonden zijn bij een firma, die hen bezoldigt en voor dewelke zij geesteswerk verrichten vallen onder de toepassing van de sociale wetten op het bediendenpensioen (wet van 18 Juni 1930). Dit is ook het geval voor de bestuurders, rechtstreeks afhankelijk van den beheerraad, niettegenstaande deze niet onder toepassing vallen van de wet van 7 Augustus 1922 op het bedienden-contract.*

II. *Het is de werkgever en niet de werknemer die moet zorgen voor de afhoudingen die moeten gestort worden opdat een bediende recht zou hebben op een pensioen. Indien de werkgever dit niet doet begaat hij een fout tegenover de personen die op dit pensioen zouden recht hebben en kan hij op basis van artikel 1382 aansprakelijk gesteld worden.*

III. *De werkgever kan verplicht worden bij een wettelijk erkende kas het kapitaal te storten dat noodig is om de uitbetaling van het regelmatig pensioen te verzekeren.*

Dallons t/ Nouvelles Verreries d'Herenthals.

Gezien de inleidende exploitaten van 14 November 1933 en 12 Mei 1934;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de zaken ingeschreven onder nummers 1275 en 1672 verknocht zijn en dus dienen samengevoegd te worden;

Aangezien de vordering van Dallons haren oorsprong vindt in het feit dat verweerster, de Naamløoze Vennootschap Nouvelles Verreries d'Herenthals, geen afhoudingen noch stortingen heeft gedaan om gebeurlijk den echtgenoot van aanlegster Luc Herman, of aanlegster zelf van een bedienden pensioen te laten genieten (Wetten van 10 Maart 1925 en van 18 Juni 1930; K. B. van 8 Juni 1931);

Aangezien het vaststaat dat Luc Herman in dienst trad van verweerster in 1927 en dat hij nog aan haar verbonden was toen hij op 6 December 1932 in den ouderdom van 45 jaar overleed;

Aangezien het bedrag van het gekapitaliseerd pensioen, waarop de overlevende echtgenoot thans aanspraak maakt en waarvan zij de betaling vraagt niet is betwist maar dat verweerster in haar verweer, — onder vorm van oproep tot vrijwaring, en ondergeschikt onder vorm van hoofdzak tegen aanlegster en hare kinderen gericht — staande houdt dat Luc Herman niet onder de toepassing van hooger aangehaalde wetten viel: ten eerste, omdat hij niet aanzien mag worden als bediende, ten tweede, omdat, ware het anders, hij zich zelf had moeten verzekeren en dat hij geweigerd heeft zulks te doen, feit waarvan de bewijsvoering door getuigen is aangeboden; ten derde, dat verweerster in alle geval niet kan gedwongen worden rechtstreeks aan aanlegster de opgeëischte som te betalen;

I. Over het eerste punt :

Aangezien de wet van 18 Juni 1930 in haar artikel 1 en 2, de gerechtigden op verzekering, kennen doet, doch zonder uitdrukkelijk te bepalen, wat door het woord «bedienden», in die artikelen gebruikt, verstaan moet worden;

Aangezien het Koninklijk Besluit van 8 Juni 1931 de algemeene regeling houdt van voormelde wet, en dat sprekende in zijn artikel 1 van de verzekeringsplichtigen, het bepaaldelijk wijst op diegenen welke door een overeenkomst van dienstverhuring verbonden zijn aan een firma die hunne bezoldiging betaalt en voor wie zij hoofdzakelijk geestesarbeid verrichten;

Aangezien Luc Herman in de Naamløoze Vennootschap «Nouvelles Verreries d'Herenthals» werd opgenomen als technisch bestuurder, gelast met het dagelijksch beheer, aan een vast loon van 3.000 frank per maand, met vrije woonst en bovendien een procent op de fabricatie en, volgens aanlegster, ook op de verwezenlijkte winst; dat hij hoofdzakelijk geestesarbeid verrichtte;

Aangezien een persoon die in zulke voorwaarden verkeert, onder toepassing komt van de sociale wetten op het bediendenpensioen, en dus recht heeft op het voordeel dat ze inhouden; inderdaad, nergens is er in die wetten of in het Koninklijk Besluit gezegd dat een bestuurder, die onder de bevelen staat van den beheerraad eener handelsmaatschappij, van dit voordeel uitgesloten is, en het blijkt uit niets dat het in de bedoeling van den wetgever ligt zulk een bestuurder niet te aanzien als bediende; indien, namelijk de wet van 7 Augustus 1922 op het dienstcontract de bestuurders uitdrukkelijk uitsluit, dan is het niet omdat het geen bedienden zijn in den juridischen zin van het woord, maar omdat de wetgever ze heeft willen onttrekken aan de bevoegdheid van de Goedenmannenraad;

II. Over het tweede punt;

Aangezien het niet de werknemer maar wel de werkgever is aan wien, door artikel 40 en 44 van het hooger genoemd Koninklijk Besluit, de sociale verplichting is opgelegd van te zorgen dat de noodige afhoudingen en stortingen regelmatig geschieden; dat verweerster aan die verplichting van openbare orde te kort is gekomen en dat zij dus

tegenover aanlegster, bij toepassing van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek er de schadelijke gevolgen van te dragen heeft;

Aangezien het aanbod van bewijsvoering met betrek op het feit dat Luc Herman door zijne Maatschappij zelf, gelast was voor zijn verzekering te zorgen, en dat hij zou geweigerd hebben zulks te doen, ter zake niet aanvaard kan worden, vermits de maatschappij in geen geval gerechtigd was om zich van hare verplichting van openbare orde te ontlasten; dat bovendien zulk feit niet vatbaar is voor verweer door tegenbewijs vanwege de belanghebbende verweerster;

III. Over het derde punt :

Aangezien het gekapitaliseerd bedrag van het ter sprake zijnde pensioen niet betwist is en dat verweerster tot de storting er van moet veroordeeld worden, rekening gehouden nochtans van de bijdrage ten laste van den verzekerde, dewijl hieromtrent niet de penale sanctie van artikel 56 der wet van 18 Juni 1930; maar het gemeen burgerlijk recht toepassing vindt;

Aangezien het feit dat aanlegster rechtstreeks betaling vraagt van het verschuldigde kapitaal de gegrondheid van haren eisch niet wegneemt daar in alle geval het pensioen, dat haar toekomt, door storting van het kapitaal moet zijn voorafgegaan, zoodat ten slotte de betwisting alleenlijk neerkomt op het punt van te weten, hoe die storting zal moeten geschieden;

Aangezien het gepast schijnt te zijn de wettelijk opgelegde pleegvorm hieromtrent in acht te nemen, doch enkel in hoofddorde en voor zooveel dit thans nog mogelijk zou kunnen bevonden worden;

Aangezien uit wat voorgaat volgt dat de vordering ingeleid door de Naamlooze Vennootschap «Nouvelles Verreries d'Herenthals» tegen de weduwe en hare kinderen geen steek houdt; dat zij niet ontvankelijk is als oproep in vrijwaring en voor 't overige onontvankelijk tegen Renée Herman en Jean Herman, die de nalatenschap van hun vader hebben verworpen, en ongegrond tegenover al de andere verweerders;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, alle andere of strijdige conclusies van de hand wijzende, verbindt de zaken ingeschreven onder nummers 1275 en 1672, verklaart den eisch van Dallons gegrond, en veroordeelt de Naamlooze Vennootschap «Nouvelles Verreries d'Herenthals» van binnen de maand na de beteekening van dit vonnis, 't zij aan de Nationale Kas voor bedienden-pensioen, 't zij aan de Algemeene Spaar- en Lijfrentkas, 't zij aan eene der verzekeringsinstellingen voorzien bij artikel 5, paragraaf 3, van het Koninklijk Besluit van 8 Juni 1931, de som van 32.169,40 frank te doen geworden om aan de weduwe Luc Herman op het einde van ieder kwartaal in rente uitgekeerd te worden, te rekenen vanaf 6 December 1932, datum waarop Luc Herman overleden is;

En bij gebreke hieraan, zegt dat de uitkeering der gekapitaliseerde som van 32.169,40 fr., ineens eischbaar zal zijn, tenzij verweerster verkiest zelf

dit kapitaal aan voornoemde weduwe uit te keeren in een jaarlijksche rente van 2.031,20 fr., per kwartaal met de post of op eene andere doelmatige wijze ten huize van de belanghebbende en dit te rekenen vanaf 6 December 1932;

Voorbehoudt het recht aan Maatschappij «Verreries d'Herenthals», van zich te verhalen op aanlegster, voor wat betreft de afhoudingen welke ten laste hadden moeten komen van Luc Herman, als verzekeringsplichtige bediende;

Verklaart de vordering van de Naamlooze Vennootschap «Nouvelles Verreries d'Herenthals» als oproep in vrijwaring onontvankelijk en als hoofzaak onontvankelijk tegen Renée Herman en Jean Herman, die buiten zake worden gesteld; verklaart dezelve voor 't overige ongegrond en wijst voornoemde Vennootschap af van haren eisch met verwijzing in al de kosten des gedinges.

Nr 112.

RECHTBANK VAN EERSTEN AANLEG TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 14 October 1936.

Alleen zetelende rechter : M. G. Van Geyt.
Pl. : Mrs J. Valvekens en L. Bosmans.

VERBINTENIS. — BORGTOCHT. — VERLEENING VAN UITSTEL. — ONVERMOGENDE HOOFDSCHULDENAAR. — PLICHTEN VAN SCHULDEISCHERS. — RECHTEN VAN BORG.

Een schuldeischer heeft, in geval van verbintenis met borgtocht, niet tot plicht den schuldenaar niet onvermogen te laten worden, hij mag alleen niets doen waardoor de bijzondere zekerheden waarvan hij geniet, zouden kunnen te loor gaan ; (art. 2037 B. W.).

Door het verlengen van den termijn kan geen nadeel berokkend worden aan den borg, vermits deze in dit geval het recht heeft zelf handelend op te treden, overeenkomstig art. 2039 B. W.

Huybrechts t/ Raiffeisenkas van Brasschaet en
L. Schrauwen.

Aangezien beroeper inroept dat hij van zijne verplichtingen als borg zou dienen ontlast te worden, daar hij, door de schuld van eerste beroepene, geen daadwerkelijk verhaal meer heeft op Schrauwen;

Aangezien deze schuld hierin zou bestaan dat eerste beroepene zou nagelaten hebben Schrauwen te vervolgen, toen deze nog vermogen was, terwijl hij thans geheel onvermogen zou zijn;

Aangezien, wat er ook van deze bewerking in feite waar weze, de thesis van beroeper in rechte onaannemelijk is;

Aangezien inderdaad een schuldeischer niet tot plicht heeft tegenover den borg, den hoofdschuldenaar niet onvermogen te laten worden, maar alleen niets te doen waardoor de *bijzondere zekerheden* waarvan de schuldeischer geniet, voor den borg zouden kunnen te loor gaan; (art. 2037, B. W.);

Aangezien op dezen laatsten regel dan nog uitzondering moet gemaakt worden voor het eenvoudig

toestaan van uitstel van betaling; (B. W. art. 2039 1e deel);

Aangezien de uitzondering volkomen logisch is, vermits het verlengen van den termijn geen nadeel kan berokkenen aan den borg, die in dit geval het recht heeft, zelf handelend op te treden (art. 2039 2de lid) en dus slechts voor zijn eigen nalatigheid boet, indien hij zulks verwaarloost te doen vóór de hoofdschuldenaar onvermogen geworden is.

Om deze redenen:

Gehoord den heer Procureur des Konings in zijn advies;

Vaststellend dat de geheele rechtspleging, met inbegrip der pleidooien, in het Nederlandsch gevoerd werd, bij toepassing van art. 2, 24, 34, 35, 36, 37, 41, 42 en 68 der wet van 15 Juni 1935, op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het beroep ontvankelijk doch ongegrond, bekrachtigt het bestreden vonnis en verwijst beroeper in de kosten van het beroep.

113

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN
(in beroep)

8e Kamer. — 31 December 1935.

Voorzitter : M. De Baer.

Rechters : MM. Delvaux en Schilling.

Pleiters : Mrs Van Put en Van Heurck.

VERKEER. — HOOFDBAAN. — BEBOUWDE KOM.

Als bebouwde kommen kunnen enkel aanzien worden diegene die op het eerste zicht als dusdanig voorkomen, zoodat de weggebruiker zich onmogelijk nopens het karakter der plaats kan vergissen.

Buiten een bebouwde kom worden alleen als hoofdwegen beschouwd de radiale wegen en de wegen aangewezen door kilometerpalen met roode koppen.

Openb. Min. en Hellemont t/ Van Gelder en Stad Antwerpen.

Aangezien op 17 Mei 1935 om 11.30 ure eene aanrijding gebeurde tusschen den auto door betichte gevoerd en deze door de burgerlijke partij gevoerd op het kruispunt der De Burlet- en Prins Boudewijnlaan op 't gehucht Elsdonck; dat de auto van betichte langs de De Burletlaan kwam, terwijl burgerlijke partij betichte van rechts kwam met het gevolg dat hij het recht had door te rijden terwijl burgerlijke partij hem vrijen doortocht moest verleen en daar beide wegen secundair zijn;

Aangezien inderdaad als bebouwde kommen enkel de plaatsen moeten aanzien worden welke op het eerste zicht als dusdanig voorkomen, in andere woorden wanneer het aantal huizen belangrijk genoeg is om eene gewone baan in een echte straat te veranderen, zoodat de weggebruiker zich onmogelijk nopens het karakter der plaats kan vergissen;

Aangezien er ter plaatse maar enkele huizen staan, maar dat die huizen geen aanhoudend geheel vormen, dat in 't bijzonder er geen huizen zijn op de

drij hoeken van dit kruispunt en dat het huis gelegen op den 4n hoek iets of wat achteruit gebouwd is, dat er dientengevolge geen sprake zijn kan van een bebouwde kom;

Aangezien buiten een bebouwde kom alleen als hoofdwegen beschouwd worden de radiale wegen en de wegen aangewezen door kilometerpalen met roode koppen; dat noch de De Burletlaan, noch de Prins Boudewijnlaan binnen deze categorie vallen; dat het feit dat de Prins Boudewijnlaan op 't oogenblik van het ongeval feitelijk de baan Antwerpen-Brussel vormde, gezien de uitgevoerde werken op de baan langs Oude-God de wettelijke rangschikking van deze baan, als zijnde een secundaire baan niet kan veranderen; dat het dus ten onrechte is dat de 1e rechter de Prins Boudewijnlaan als hoofdbaan beschouwd heeft en dientengevolge betichte veroordeeld heeft; dat inderdaad de beide banen moeten aanschouwd worden als secundair, met het gevolg dat betichte zooals hooger gezegd het recht van doorgang had;

Aangezien echter uit de behandeling der zaak spruit dat betichte met een overdreven snelheid uit de De Burletlaan kwam, maar dat hij hiervan niet beticht werd;

Aangezien het vonnis a quo dient hervormd te worden en betichte vrijgesproken;

Om deze redenen :

Gezien artikel ...

Rechtdoende bij tegenspraak, aanvaardt de rechtbank het beroep, hervormt het bestreden vonnis, en doende wat de 1e rechter had moeten doen, spreekt betichte vrij en stelt hem buiten zaak zonder kosten;

Verwijst de burgerlijke partij tot de kosten der twee gedingen begrijpende samen op 71,80 frank.

Bovenstaand vonnis hervormt het hiernavolgend vonnis, dat in tegenovergestelden zin geveld werd door de

114

POLITIHERECHTBANK TE BERCHEM

25 October 1935.

Politierechter : M. Andriessen.

Gedaagd wegens inbreuk op art. 54 van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934, als hebbende te Wilrijk, den 17 Mei 1935 :

De eerste : weggebruiker zijnde op een secundairen weg rijdende, den hoofdweg te hebben opgereden, wanneer er een andere weggebruiker aankwam, wanneer er gevaar voor aanrijding bestond, rekening houdend onder meer met de snelheid van den anderen weggebruiker en met den afstand waarop deze zich bevond;

De tweede : burgerlijk verantwoordelijk voor deze overtreding art. 6, wet 1 Augustus 1899 en 1 Augustus 1924;

Gehoord de lezing van het proces-verbaal gehouden door den griffier;

Gehoord getuigen in hunne uitleggingen;
Gehoord het Openbaar Ministerie in zijne besluiten;

Gehoord de 1e betichte in zijne uitleggingen;
Aangezien de 2e betichte alhoewel behoorlijk gedagvaard niet verschijnt;

Aangezien het feit aan de 1e betichte ten laste gelegd genoegzaam bewezen is; dat namelijk op het oogenblik der feiten de Prins Boudewijnlaan feitelijk de baan Antwerpen-Brussel vormde, gezien de uitgevoerde werken op de baan langs Oude-God, dat betichte dit feit heel goed wist;

Om deze redenen :

en bij toepassing van artikel 40 van het Strafwetboek, art. 162-194 van het Wetboek van Rechtspleging in strafzaken, artikel 54 van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1934;

De Rechtbank, veroordeelt betichte tegensprekelijk tot de boete van 5 frank die bij toepassing der wet van 2 Januari 1926 gewijzigd den 27 December 1928, verhoogd wordt met zestig deciem derwijze dat deze geldboete 35 frank zal bedragen en tot de kosten, samen berekend op 12,40 frank. De Rechtbank beveelt, dat bij gebrek van betaling, binnen den tijd bij art. 40 van het Strafwetboek bepaald, de geldboete van 1 tot 5 fr. zal kunnen vervangen worden door eene gevangzitting van één dag, de geldboete van 6 tot 10 frank door eene gevangzitting van 2 dagen, de geldboete van 11 tot 25 frank door eene gevangzitting van 3 dagen en de geldboete van ...

Verklaart het gemeentebestuur der stad Antwerpen bij verstek burgerlijk verantwoordelijk voor de boete en de onkosten ten laste gelegd aan den len verwezene (art. 6, wet van 1 Augustus 1899 en 1 Augustus 1924);

Beslissende over den eisch der burgerlijke partij:

Aangezien het feit wegens hetwelk betichte tot straf verwezen wordt, oorzaak was van de botsing in zake;

Aangezien er in hoofde der burgerlijke partij geene schuld bewezen is;

Aangezien door de botsing in zake aan de burgerlijke partij de volgende schade berokkend werd : 1° stoffelijke schade 535 fr.; 2° onbeschikbaarheid van haar auto gedurende vier dagen aan 50 frank per dag = 200 frank, hetzij te zamen 735 frank;

Verwijst de betichte Van Gelder en het Gemeentebestuur der stad Antwerpen solidairlijk om aan de burgerlijke partij te betalen, ten titel van schadevergoeding de som van 735 frank met de gerechtelijke intresten en de kosten.

115

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT

2e Kamer. — 14 November 1936.

Voorzitter : M. de Sloovere.

Rechters : MM. Reyckler en Struye.

Pl. : Mrs Bisschop en Dobbelaere.

VERKEER. — HOOFDBAAN. — OPSOMMING IN

ARTIKELS 52 EN 53 VAN HET K. B. VAN 1 FEBRUARI 1934. — BEPERKEND.

VERKEER. — HOOFDBAAN. — KARAKTER AFGELEID UIT HET SECUNDAIRE KARAKTER VAN KRUISSTRAAT. — ONWETTIG.

Artikels 52 en 53 van het K. B. van 1 Februari 1934 geeft op zeer nauwkeurige en beperkende wijze de wegen op die als hoofdbanen moeten aanzien worden.

De omstandigheid dat één van twee banen die in een agglomeratie samenkomen secundair is, is op zich zelve niet van aard om aan de tweede baan het karakter van een hoofdbaan te geven.

O. M. t/ Stevens en anderen.

Overwegende dat de beroepen regelmatig zijn in den vorm;

Ten gronde :

Overwegende dat het ten volle ten onrechte is dat de eerste rechter de Dorpstraat te Lovendegem heeft aanzien als hoofdweg, ten opzichte der Kerkstraat;

Overwegende dat het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934 in zijn artikelen 52 en 53 (Koninklijk Besluit dat er zich enkel bij bepaalt de aanduidingen die voorkwamen in het Koninklijk Besluit van 1 Juni 1931, te volledigen) zeer nauwkeurig en op beperkte wijze de wegen opgeeft, die als hoofdbanen moeten aanzien worden (zie Verbrekingshof 18 September 1933, Pas. 1933, I, 306, alsook Verbrekingshof, 5 November 1934, Pas. 1935, I, 48, ook nog René Golstein en Roger Van Roye, n° 461);

Overwegende dat het in zijn artikel 52 beslist dat de in bebouwde kommen als hoofdwegen moeten worden beschouwd in de hieronder aangegeven volgorde :

1. de openbare pleinen;
2. de openbare wegen met meer dan een rijweg, wanneer ten minste een hiervan op een spoorlijn loopt;
3. de openbare wegen met meer dan een rijweg;
4. de openbare wegen waarop twee of meer spoorlijnen lopen;
5. de openbare wegen waarop een spoorlijn loopt;

Overwegende dat de Dorpstraat op de plaats waar het ongeluk zich voordeed, dit is aan de aansluiting met de Kerkstraat, in geen van deze categorieën valt en dus als geen hoofdweg mag worden aangezien;

Overwegende dat uit de omstandigheid dat de Kerkstraat in de richting gevolgd door Delkord Alfred, niet verder loopt dan de aansluiting (artikel 51, 2°, K. B. 1 Febr. 1934), niet noodzakelijk voortvloeit dat de weg gevolgd door Stevens, de hoofdweg was (zie Verbrekingshof, 3 Juni 1935, Pas. I, 269, Verbrekingshof, 30 September 1935, Pas., 1935, I, 346);

Overwegende dat hieruit spruit dat het ongeluk voorgevallen is aan de kruising of aansluiting van twee secundaire wegen en dat Delkord, die van rechts kwam, den voorrang bezat (artikel 55 K. B. 1 Februari 1934);

Dat diensvolgens de betichting voorzien onder

littera b. dit is: van een secundairen weg komende, den voorrang niet gelaten te hebben voor den bestuurder die over den hoofdweg reed — niet is bewezen; dat de andere betichting ten laste gelegd van Delkord, onder littera a. dit is; geleider zijnde van een automobiel, dezen niet gestuurd te hebben, derwijze dat hij geen gevaar of hinder leverde voor het verkeer- evenmin ten genoegen van rechten is bewezen;

Dat inderdaad Delkord van rechts komende, den voorrang had en het dus aan hem niet was maar wel aan Stevens, de noodige maatregelen te nemen om eene botsing te vermijden;

Overwegende dat het integendeel spruit uit het bundel dat Stevens zich plichtig heeft gemaakt aan het feit van geleider zijnde, van een automobiel, bij een kruising of aansluiting, den uitersten rechterkant niet te hebben gehouden (artikel 29, 4° van het K. B. 1 Februari 1934);

Om deze redenen :

En alle andere tegenstrijdige conclusies van de hand wijzende als ongegrond;

De rechtbank :

Gezien de wet van 27 December 1928, 130, K. B. 12 Juni 1853, gewijzigd door K. B. 1 September 1920, artikel 91 40 van strafwetboek, alsook 152 en 162 wetboek strafvordering, door den heer Voorzitter aangeduid, alsook de verdere aangeduide artikelen en hierna vermeld;

De rechtbank :

Rechtdoende op tegenspraak;

Aanvaardt de beroepen;

Vernietigt het bestreden vonnis, voor wat betreft verdachte Delkord;

En doende wat de eerste rechter doen moest, zegt dat de feiten te zijnen laste gelegd, niet bewezen zijn;

Spreekt Delkord Alfred vrij en verzendt hem van de vervolging zonder kosten.

116

CORRECTIONNEELE RECHTBANK TE TONGEREN

24 November 1936.

Voorzitter : M. Frere.

Pleiters : Mrs De Vocht en Willems.

I. VERKEER. — NADEREN VAN KRUISSING. — VERPLICHTING RECHTS TE HOUDEN. — ARTIKEL 29 4° REGLEMENT. — NIET VOORZIEN.

II. KWALIFICATIE. — WIJZIGING. — IN BEROEP. — BETICHTE SLECHTS IN BEROEP VERWITTIGD. — UITGESLOTEN.

I. Artikel 29 4° van het Reglement op het verkeer legt aan de weggebruikers op den uitersten rechterkant te houden bij het naderen van splitsingen en aansluitingen, doch niet bij het naderen van kruisingen.

II. De rechtbank mag de benamingen der verkeerd opgestelde betichtingen wijzigen; doch zulks mag slechts gedaan worden wanneer beklaagde van het inzicht van den rechter verwittigd werd en hij in de gelegenheid werd gesteld zich tegen deze gewijzigde

betichting te verdedigen. Een dusdanige wijziging van kwalificatie, al werd ze voorafgegaan van de noodige verwittiging, mag niet voor de eerste maal in beroep gedaan worden.

O. M. t/ Pasquet en anderen.

Gezien de hogere beroepen regelmatig aange- teekend door de beklaagden en door de burgerlijke partijen tegen het vonnis der politierechtbank van Tongeren in dato 28 April 1936.

Overwegende dat geene der beide betichtingen ter zake toepasselijk zijn; dat eerste beklaagde artikel 56 van het Koninklijk Besluit op het verkeer niet overtreden heeft, vermits de kruising der beide voertuigen op geen openbaar plein is geschiedt; dat tweede beklaagde evenmin artikel 29, n° 4 overtreden heeft, daar dit artikel aan de weggebruikers oplegt hunnen uitersten rechterkant te houden bij het naderen van splitsingen en aansluitingen, doch geenszins bij het naderen van kruisingen; dat het onderhavig ongeval wel degelijk in eene kruising van wegen is gebeurd en dat met aan tweede beklaagde te verwijten op deze plaats verzuimd te hebben zijnen uitersten rechterkant te houden, de dagvaarding eene betichting heeft ingeroepen die in de wet niet werd neergelegd (Goldstein n° 271-272);

Overwegende wel is waar dat het de Rechtbank is toegelaten de benamingen der verkeerd opgestelde betichtingen te wijzigen, doch dat zulks slechts mag gedaan worden wanneer beklaagde van het inzicht van den Rechter verwittigd werd en hem verzoek werd gedaan zich tegen deze nieuwe betichting te verdedigen;

Overwegende dat zulks «in casu» niet door den eersten Rechter werd gedaan en dat dusdanige wijziging van kwalificatie, al werd ze voorafgegaan van de noodige verwittiging, niet voor de eerste maal in graad van hooger beroep mag gedaan worden; dat het tegendeel inderdaad de rechten der verdediging zou krenken, daar aan iedere beklaagde de mogelijkheid moet voorbehouden worden zich tweemaal te verdedigen tegen de betichtingen die tegen hem werden aangevoerd;

Overwegende bijgevolg dat het betaamt de betichtingen niet bewezen te verklaren en de wederzijdsche burgerlijke partijen af te wijzen;

Om deze beweegredenen,

De Rechtbank, uitspraak doende in openbare zitting,

Verklaart de hogere beroepen van de beklaagden ontvankelijk en gegrond en deze door de burgerlijke partijen ingediend ontvankelijk, doch ongegrond;

Hervormt het bestreden vonnis en spreekt beide beklaagden vrij, zonder kosten;

Wijst de drie burgerlijke partijen af en veroordeelt ze ieder in een derde der kosten des gedinges.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

117 RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE SINT-NIKLAAS

14 Juli 1936.

Voorzitter : M. Verschuren.
Rechters : MM. Verbeke en Behiels.
Referendaris : M. L. Thuysbaert.
Pleiters : Mrs De Pesseroey en Orban.

KOOP. — VERKOOPOVEREENKOMST. — VERBORGEN GEBREKEN. — HUISDIEREN BESTEMD VOOR DE SLACHTING. — ONTVANKELIJKHEID.

Bij den verkoop of ruil van huisdieren bestemd voor de slachting, met het oog op eetverbruik, moet het geding tot tenietdoening der overeenkomst wegens verborgen gebreken die ze voor dat gebruik ondienstig zouden maken, ingespannen worden binnen de vijf dagen na de levering van het verkochte vee en op voorwaarde dat het niet verder dan vijf myriameter van de plaats van den verkoop werd vervoerd, en geheel ongeschikt verklaard voor het verbruik. De vervallenverklaring van recht moet zelfs ambtshalve door de rechtbank worden uitgesproken indien een dezer voorwaarden ontbreekt.

Van den Hende t/ Schaut.
Schaut t/ De Vlieger.

Aangezien de vraag strekt ten einde : « gedaagde » zich te zien en hooren veroordeelen om aan den » aanlegger te betalen, voor de redenen in de dag- » vaarding aangehaald, de som van 2.200 frank; » met de rechterlijke intresten en de proceskosten; » bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaan- » de verzet of beroep en zonder borg »;

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 4 Juni 1936 ;

Aangezien de vraag strekt ten einde : « te hooren » bevelen dat gedaagde zal moeten tusschenkomen » in het rechtsgeding dat tusschen Camiel Van den » Hende, landbouwer, te Exaerde, als eischer, en » den aanzoeker, gedaagde in de hoofdzaak, voor » de Rechtbank van Koophandel te St-Niklaas aan- » hangig is, en de vervolging door Camiel Van den » Hende ingesteld tegen den aanzoeker zal doen » staken; bij gebreke waarvan gedaagde, bij het in » voormeld rechtsgeding uit te spreken vonnis ge- » lijktijdig zal worden veroordeeld om aan den aan- » legger tegen kwijting te voldoen al datgene, waar- » toe hij, bij dat vonnis, ten behoeve van Camiel Van » den Hende, mocht worden veroordeeld; bovendien, » te worden veroordeeld tot alle kosten, ook van » den eischt in vrijwaring »;

Over den hoofdeisch :

Aangezien de aanlegger, tot staving van zijn eisch, aanvoert dat, in dato 13 Mei 1936, gedaagde Schaut hem, ter markt van Gent, verkocht heeft een stier, hollandsch ras, wit-zwart, voor de som van 2.200 fr.;

dat hij, aanlegger, denzelfden dag, den kwestieu-zen stier heeft voortverkocht aan zekeren Beer-naert, slachter, te Eecloo, voor de som van 2300 fr.;

dat laatstgenoemde den stier heeft geslacht en het vleesch totaal werd afgekeurd voor het verbruik, volgens verklaring van Dr Maenhout, veearts, te Eecloo;

dat hij, in die omstandigheden, de verkoopsom van 2300 frank aan voornoemden Beernaert heeft terugbetaald en gedaagde, van zijn kant, gehouden is hem de koopsom, zij 2200 fr., terug te betalen;

Aangezien partijen het eens zijn dat het dier, voorwerp van de opvolgende verkoopen, verkocht en aangekocht werd om geslacht en voor het verbruik geleverd te worden;

Aangezien de wet van 3 Juli 1894 bepaalt dat, bij den verkoop of ruil van huisdieren bestemd voor de slachting, met het oog op eetverbruik, het geding tot tenietdoening der overeenkomst wegens verborgen gebreken, die ze voor dat gebruik ondienstig zouden maken, slechts dan ontvankelijk zal zijn, wanneer het ingespannen wordt binnen de vijf dagen na de levering van het verkochte vee, en op voorwaarde dat het niet verder dan vijf myriameter van de plaats van den verkoop werd vervoerd, en geheel ongeschikt verklaard voor het verbruik;

Aangezien het dier, waarover betwisting, door gedaagde Schaut verkocht en geleverd werd den 13 Mei 1936, dan wanneer het geding tot ontbinding slechts op 30 Mei werd ingespannen;

Aangezien deze rechtsvordering laattijdig en, derhalve, niet-ontvankelijk is;

Aangezien de vervallenverklaring van recht, zelfs ambtshalve, moet uitgesproken worden, ook dan wanneer de verkoper er zich niet op beroept (Nijvel, 29 Mei 1908, Pas. 1909, III, 120);

Aangezien de aanlegger vruchteloos tegenwerpt dat hij met gedaagde akkoord was en hij dus niet gehouden was een rechtsvordering in te spannen;

dat het feit, dat de aanlegger de rechtsvordering voortspruitend uit koopvernietigende gebreken tegen zijn verkoper heeft ingespannen genoegzaam bewijst dat het voorgewende akkoord niet bestaat en dat gedaagde weigert in te gaan op de ontbinding van den verkoop en terugbetaling van de koopsom;

dat, overigens, de aanlegger zelf verklaart in de inleidende dagvaarding, dat « alle minnelijke pogingen van de koopsom te bekomen vruchteloos zijn gebleven »;

dat in de veronderstelling dat een minnelijke schikking tusschen partijen tot stand ware gekomen, er voorzeker geen aanleiding kon bestaan tot een vordering tot koopvernietiging, maar wel tot een rechtsvordering steunende op de getroffen overeenkomst en strekkende om ervan de uitvoering te doen bevelen; (Grandjean, La Vente et l'échange des anim. dom. bl. 118, Nr 241).

Wat betreft den eisch tot tusschenkomst :

Aangezien de eisch tot vrijwaring slechts werd ingespannen 24 dagen na de levering van den stier door De Vlieger aan Schaut; dat deze rechtsvordering niet ontvankelijk is voor dezelfde reden als de hoofdeisch;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle strijdige besluiten verwerpende, verklaart en de hoofdvordering, en de vordering tot vrijwaring niet-ontvankelijk, wijst beide af en veroordeelt de aanleggende partijen tot de kosten verband houdend met de vordering respectievelijk door hen ingespannen.

118

VREDEGERECHT VAN HET KANTON ASSENEDE

5 November 1936.

Vrederechter : M. J. Viaene.

Pleiters : Mrs De Gezelle en Stragier.

**OVERWEG (CONVENTIONEELLE) BLIJFT NA OP-
HOUDEN VAN INSLUITING.****ONBRUIK. — TE NIET GAAN. — INSLUITING. —****NOODWEG OVER OORSPRONKELIJK ERF.****BREEDTE. — NAAR BESTEMMING EN UITGE-
STREKTHEID VAN HEERSCHEND ERF. — PLAAT-
SELIG GEbruik.****OVERSCHRIJVING.**

*Wanneer bij het verdeelen van een eigendom, de deel-
genooten een overweg hebben bedongen ten voor-
deele van het perceel land dat door de verdeling
van den openbaren weg werd afgesloten, blijft dit
recht van overweg bestaan ook nadat de insluiting
heeft opgehouden.*

*Deze conventionele doorweg kan evenwel door on-
bruik gedurende dertig jaren te niet gaan; blijft de
insluiting bestaan, dan mag de eigenaar van het
ingesloten erf, krachtens art. 682 van het B. W.,
aanspraak maken op een noodweg, maar dezen
noodweg kan enkel gevorderd worden over het erf
dat destijds met het ingesloten erf een blok heeft
gevormd.*

*De breedte van een noodweg dient bepaald te worden
naar de bestemming en de uitgestrektheid van het
heerschend erf. Deze regel geldt ook voor een «con-
ventionele» doorweg waarvan de breedte niet werd
vastgesteld.*

*De breedte van een doorweg of noodweg, ten voordeele
van een perceel land dat met een gespan wordt uit-
gebaat, moet, naar een algemeen bestaande gebruik
in het kanton Assenede, eene breedte hebben van
drie meter.*

*Het vonnis dat het bestaan van een noodweg erkent
dient op het register der overschrijvingen niet te
worden ingeschreven.*

Weduwe De Nocker t/ De Decker en Con.

Overwegende dat de aanlegster, steunende op
artikel 682 van het burgerlijk wetboek, ons ver-
zoekt te willen verklaren, dat haar eigendom, be-
kend ten kadaster Sectie A, nummers 416 en 418
der gemeente Selzaete, een erfdienstbaarheid van
doorweg, met eene breedte van drie meter, bezit op
het Noord-Oostelijke gedeelte van den eigendom
van de gedaagden, bekend onder nummers 417 en
419 derzelfde gemeente en Sectie, uitweg die leidt
naar een landweg, gelegen langs de spoorlijn Sel-
zaete-Terneuzen;

Overwegende dat de partijen het eens zijn :

dat vermelde eigendommen aan denzelfden eige-
naar hebben toebehoord en dat, bij eene akte van
verdeling, dagteekenend van 7 October 1840, de
perceelen die gekadastreerd zijn onder nummers
416 en 418, werden toebedeeld aan den rechtsvoor-
ganger der eischeres, terwijl de perceelen 417 en
419 werden toebedeeld aan de rechtvoorgangers
van de gedaagden;

dat bij gezegde akte van verdeling werd be-

paald, dat de perceelen thans toebehoorende aan
de gedaagden, doorweg moesten verleen en aan de
perceelen toebehoorende aan de eischeres;

dat de eischeres met haren echtgenoot onver-
deelde eigenaarster werd, op 8 Juli 1890, van het
perceel 279c en op 6 November 1909 van het per-
ceel 289 der meervermelde Sectie, twee opeenvol-
gende perceelen, die den persoonlijken eigendom
van de eischeres, bekend ten kadaster onder num-
mers 416 en 418, ten Noord-Westen van den open-
baren weg afsluiten;

dat bij verdeling der huwgemeenschap, die tus-
schen de eischeres en haren echtgenoot had be-
staan, op 25 Januari 1928, het perceel 279c, gren-
zende aan den openbaren weg, aan de eischeres
werd aanbedeeld, terwijl het perceel 289 palende
aan meervermelde perceelen, 416 en 418, aan de
erfgenamen van den echtgenoot van de eischeres
werd aangelegd;

Overwegende dat de gedaagden, in tegenstrijd
met de aanlegster, beweren, dat de erfdienstbaar-
heid van doorweg, bedongen bij akte van verdeling
van 7 October 1840, op heden, wegens onbruik, ge-
durende dertig jaren, te niet ging, en ons verzoeken
dit feit door getuigen te mogen bewijzen;

Dat zij verder staande houden dat de eischeres
geen aanspraak kan maken op een noodweg, over
den eigendom van de gedaagden, daar zij op 25
Januari 1928, bij de verdeling harer huwgemeen-
schap, haren persoonlijken eigendom opnieuw en
vrijwillig liet insluiten;

Overwegende dat de bij overeenkomst vastgestel-
de erfdienstbaarheid van doorweg blijft bestaan,
ook na de insluiting van het heerschend erf, inslui-
ting die aanleiding gaf tot bedoelde overeenkomst,
heeft opgehouden (zie Laurent T. VIII, n° 84);

Dat de gedaagden niet beweren dat de erfdienst-
baarheid, vastgesteld bij akte van verdeling van
7 October 1840 reeds op 25 Januari 1928 wegens
onbruik te niet ging, en diensvolgens de eischeres,
bij de verdeling der goederen van de huwgemeen-
schap op de laatst gemelden datum, geen uitweg
voor haren persoonlijken eigendom, de meervermel-
de perceelen. 416 en 418, moest opeischen;

Dat diensvolgens de insluiting, die op heden,
naar de beweringen zelf van de gedaagden, bij het
te niet gaan der «conventionele» erfdienstbaarheid
zou bestaan geenszins vrijwillig is, en de aanleg-
ster het artikel 682 van het burgerlijk wetboek,
dat aan de ingesloten erven een uitweg verzekert,
mag inroepen om een noodweg op te eischen;

Overwegende dat dezen noodweg enkel kan ge-
vorderd worden tegenover de eigenaars van het
erf, dat met het ingesloten erf een blok heeft ge-
vormd en door zijne afscheiding aan dit laatste den
toegang tot den openbaren weg heeft ontnomen,
daar de eigenaar van het heerschend erf, door zijn
doen en laten, onmogelijk de naburige eigendommen
met een erfdienstbaarheid van doorweg heeft
kunnen bezwaren, (zie Demolombe, Traité des ser-
vitudes, T. II, n° 602 en 641; Laurent, T. VIII,
n° 82; Baudry Lancantinerie, Des biens, n° 1056 en
1057);

Dat dus de eischeres, voor het geval dat de erf-dienstbaarheid, bij akte van 7 October 1840 bedongen op heden door onbruik zou zijn te niet gegaan, toch recht heeft op een uitweg voor haar eigendom, over den eigendom van de gedaagden, ingevolge artikel 682 van het burgerlijk wetboek;

Dat derhalve het door de gedaagden aangevraagde getuigen onderhoor, dat voor doel heeft allen doorweg te ontzeggen, niet doeltreffend is;

Overwegende dat de akte van 1840 niets heeft bepaald nopens de richting en de breedte van den doorweg, dat over deze punten dient beslist te worden en dat op dezelfde wijze, of het een doorweg bij overeenkomst vastgesteld, of een noodweg is, waarop de eischeres mag aanspraak maken;

Dat voor wat de richting betreft de kortsten weg dient genomen te worden, naar den openbaren weg en deze die het minst schadelijk is voor het dienend erf;

Dat diensvolgens den doorweg moet gelegd worden op de uiterst Noord-Oostelijke grens van den eigendom van de gedaagde zooals ten andere door de eischeres wordt aangevraagd;

Dat voor wat de breedte van den doorweg betreft, in acht moet genomen worden, dat het erf, voor wien den doorgang wordt opgeëischt naar zijne bestemming en uitgestrektheid, groot één hectare twee en twintig aren en vijftig centiaren, met een gespan moet uitgebaat worden en in dergelijk geval, naar een algemeen gebruik in het kanton Asenede, een doorweg van drie meter breed vereischt wordt;

Overwegende dat de aanlegster ons eindelijk verzoekt te willen bevelen, dat het beschikkend gedeelte van het tusschen te komen vonnis ten kantore der overschrijvingen word overgeschreven;

Dat de aanlegster evenwel schijnt uit het oog te verliezen, dat zij naar de bewoordingen van de inleidende dagvaarding slechts de erkenning heeft verzocht van een bestaande wettelijke erfdienstbaarheid;

Dat het vonnis, dat zich bepaalt met het bestaan van een wettelijke erfdienstbaarheid vast te stellen, naar de bepalingen van artikel 1 der wet van 16 December 1851, niet dient te worden overgeschreven;

Vonnissende op tegenspraak en na voor zooveel noodig de eerste en vierde gedaagde gemachtigd te hebben om in rechte te staan, verklaren het door de gedaagden gevraagde getuigenverhoor niet ontvankelijk, zeggen dat de eigendom van de aanlegster, bekend ten kadaster gemeente Selzaete, Sectie A, nummers 416 en 418 een recht van doorgang heeft van drie meter, op de Noord-Oostelijke grens van den eigendom van de gedaagden, bekend terzelfde Sectie onder nummers 417 en 419. Zeggen dat de gedaagden bedoelden doorweg ter beschikking dienen te stellen van de aanlegster binnen de acht dagen te rekenen van heden, en bij gebreke zulks te doen machtigen de aanlegster het daar toe vereischt werk te doen uitvoeren met verhaal voor de kosten, op vertoon van het kwijtschrift;

Veroordeelen de gedaagden tot de kosten van

het gedings, op heden beloopende ter som van 119,75 frank;

Vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande de hooger beroep en zonder borg.

119

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

Kamer voor bedienden

21 April 1936.

Voorzitter : M. Dieltiens.

Rechtskundig bijzitter : Mr Vlietinck.

Pleiters : Mrs Deckers en Van Scharen.

BEDIENDENKONTRAKT. — VERMEEND HUURKONTRAKT. — UITBATERS VAN SCHOUWBURG FEITELIJKE VENNOOTSCHAP. — SOLIDAIRE WERKGEVERS. — BEDING VAN ONMIDDELLIJKE KONTRAKTBREUK WEGENS ONVOLDOENDE BEKWAAMHEID. — ONGELDIGHED.

Het feit dat een Maatschappij, die een schouwburg uitbaat, hare bureelen en haar personeel ten dienste stelt van den Bestuurder der vertooningen en bovendien eene vergoeding op de ontvangsten, bewijst het bestaan eener feitelijke vennootschap tusschen beide partijen, die als werkgeefsters moeten aanschouwd worden van de artisten door deze laatste aangeworven.

Is ongeldig als strijdig met art. 1174 B. W. en art. 17 der wet op het dienstkontraakt, het beding dat den bestuurder eener schouwburguitbating toelaat een kunstenaar eigenmachtig af te danken wegens onbekwaamheid, de overeenkomst aldus van rechtswege verbroken wordende.

J. en echt. t/ n. v. D. E. C. I.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Jules Van de Wal in dato van 13 Februari 1936, strekkende tot betaling eener som van fr. 5200 ten titel van schadevergoeding voor ontijdige verbreking der dienstovereenkomst, samen met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de poging tot verzoening ter zitting aangevend vruchteloos is gebleven;

Aangezien verweerster aanvoert dat de eisch tegen haar onontvankelijk is, om reden dat aanleggers met den heer Senten hebben gehandeld en niet met haar en dat, van eenen anderen kant, tegenstrijdig met hunne bewering, tusschen genoemden heer Senten en de naamlooze vennootschap D. E. C. I. geen kontraakt van lastgeving gestaat;

Aangezien verweerster erkent dat zij het lokaal Hippodroom schouwburg, een bureel en de noodige bureelbenodigheden ter beschikking stelt van gezegden persoon, «schrijver en uitbater» der revues aldaar uitgevoerd; dat haar personeel de ontvangsten int en de betalingen doet, waarvan afrekening gegeven wordt aan Senten en waarop de vergoedingen die haar toekomen afgerekend worden;

Aangezien er dus tusschen verweerster en Senten zoo niet een kontraakt van lastgeving, in alle geval

een kontrakt bestaat, waarvan de juiste aard niet kenbaar wordt gemaakt, maar zich niet kan beperken tot het huurkontrakt eener zaal, wanneer men met de verschillende bestanddeelen der zaak rekening houdt;

Aangezien bijgevolg tusschen deze twee belanghebbenden eene overeenkomst bestaat onder vorm hetzij eener feitelijke vennootschap, voor de uitbating van den Hippodroom schouwburg, hetzij van dienstkontrakt tusschen de gedaagde vennootschap, gesticht voor de onderneming o. m. van handelende op het gebied harer handelsondernemingen en den heer Senten, als haren aangestelden (*préposé*) optredende als bestuurder der vertooningen;

Aangezien echter dit laatste geval uitgesloten blijkt door het feit dat, bij gebrek aan bewezen of bekend en bezoldigd mandaat, Senten aan verweerster een deel der winst als «vergoeding» moet afstaan, berekend op de ontvangsten;

Aangezien hieruit volgt dat verweerster zoowel als de heer Senten als uitbaters der onderneming, waarvoor aanleggers werden in dienst genomen, moeten beschouwd worden en tevens als hunne solidaire werkgevers;

Aangezien in geval van solidariteit tusschen schuldenaars, de schuldeischer den keus heeft een hunner of ze allen in rechte te dagen;

Aangezien overigens uit niets blijkt — en zeker niet uit de plakaten noch uit het papier der briefwisseling — dat Senten de uitsluitende uitbater der Hippodroom-vertooningen zou zijn, ter uitsluiting der gedaagde vennootschap;

Aangezien bijgevolg het middel gesteund op de onontvankelijkheid ongegrond is;

Ten gronde :

Aangezien de eisch gesteund is op het feit der onmiddellijke doorzending van aanleggers op 1 November 1935 onder voorwendsel van «talent insuffisant pour la revue»;

Aangezien verweerster artikel 9 der overeenkomst inroept, luidende als volgt :

«Le présent contrat pourra être résilié par la Direction, en cas d'insultes, ivresse, manque d'égards envers le public. En cas d'insuffisance notoire de talent, ce contrat est résilié de plein droit, après la 1re ou la 2e soirée sans paiement d'aucun dommage. La Direction seule est juge.»

Aangezien aanleggers doen opmerken in feite dat zij op 12 October 1935 waren aangenomen voor den duur van drie weken, tegen een loon van fr. 1650.— per 6 dagen vanaf Donderdag 31 dier maand; dat reeds op 1 November, na de eerste vertooning, artikel 9 werd toegepast;

Dat zij, vooraleer aangeworven te zijn, gewerkt hebben «à l'audition» dat door eenvoudige vergetelheid vanwege het agentschap Mathonet het 2de deel van bedoeld artikel 9 niet weggelaten is geworden, alhoewel zulks het gebruik is in soortgelijk kontrakten, wanneer de artist niet gewerkt heeft «à l'audition» of op proef;

In rechte, dat een werkgever het recht niet heeft alleen en uitsluitelijk over de ontoereikendheid van het talent eens kunstenaars te oordeelen om dezen

onmiddellijk op te zeggen, anders zou de uitvoering eener overeenkomst overgelaten worden aan den eenigen wil eener der partijen (Comm. Brux. 30 mars 1925, Jur. comm. 1925, 270); dat bovendien dergelijke bepaling nietig moet verklaard worden op grond van artikel 1174 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de zuiver potestatieve voorwaarden en tevens op artikel 17 der wet op het dienstkontrakt hetwelk aldus onrechtstreeks zou overtreden worden;

Aangezien echter partijen het recht hebben een beding van dadelijke kontraktverbreking te voorzien wegens grove onbekwaamheid, bijzonderlijk in zake tooneelvertooningen, wanneer, zooals hier het geval blijkt te zijn geweest, de artisten aan de algemeene herhalingen geen deel nemen, zoodat hier van geen zuiver potestatieve voorwaarde spraak is noch van eene overeenkomst strijdig met gezegd artikel 17, maar dat niettemin als ongeldig moet beschouwd worden de laatste zin van het kwestieuze artikel, volgens welk het bestuur alleen over bedoelde voorwaarde van dadelijke verbreking der overeenkomst oordeelt, zoodat aan den werknemer het recht moet erkend worden van betwisting in geval van rechtsgeding;

Aangezien echter verweerster de dubbele omstandigheid niet betwist door aanleggers aangehaald, namelijk deze eener voorafgaandelijke proef of demonstratie in aanwezigheid van den heer Senten en zijn makelaar den heer Mathonet, te Brussel, in het lokaal gelegen Brabantstraat n° 97 en van de gebruikelijke weglating van het kwestieuze beding in dergelijk geval;

Aangezien bijgevolg den heer Senten ter kennis van verweerster, aanleggers heeft aangenomen na eene voorafgaandelijke proef en verweerster niet meer ontvankelijk is het voordeel van artikel 9 in te roepen;

Aangezien dus de eisch ook gegrond is;

Aangezien aanleggers waren aangenomen voor een minimum tijdvak van 3 weken tegen een loon van fr. 1650.— per reeks van zes dagen te beginnen met 31 October 1935;

Aangezien het hier een seizoenkontrakt betreft van bepaalden duur, deze bepaald zijnde door den aard van het voorwerp (art. 2 der wet op het dienstkontrakt) zoodat bij toepassing van artikel 16 derzelfde wet, de schadevergoeding gelijk staan moet met het loon van een termijn van 3 weken, hetgeen een bedrag vertegenwoordigt van fr. 1650 × 3 of fr. 4950.—.

Om deze redenen :

De Werkrechtersraad, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart den eisch ontvankelijk en gegrond, veroordeelt diensvolgens verweerster om aan aanleggers te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 4950 fr. met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedinges geraamd op de somme van 49,25 frank.

Wijst aanleggers af van het overige van hunnen eisch.

INGEZONDEN BIJDAGEN

VOORZIENBARE EN ONVOORZIENBARE HINDERNIS

Het Algemeen Verkeersreglement van 1 Februari 1934 bepaalt in Art. 42 dat de voerder van een wagen steeds meester moet zijn van zijn snelheid en deze derwijze moet regelen dat hij voor zich een vrije ruimte behoudt die hem toelaat te stoppen in aanwezigheid van een hindernis.

Deze bepaling moet in verband gebracht worden met art. 13 dat voorschrijft dat al wat een hindernis voor het verkeer uitmaakt voldoende moet aangeduid en verlicht worden.

Uit de plaats ingenomen in het reglement en uit zijn bewoordingen die namelijk de vereichte opleggen een vrije ruimte te behouden, moet afgeleid worden dat de algemeene verplichting van den weggebruiker verband houdt met de snelheid ontwikkeld door zijn voertuig. De bepaling der vrije ruimte houdt in zich de vereichte dat de weggebruiker een hindernis bemerkt of moet vermoeden.

Hieruit volgt dat, wanneer de hindernis zelf de mogelijkheid eener vrije ruimte uitsluit, de verantwoordelijkheid van den voerder vervalt. Men mag echter dit principieel niet te zeer uitbreiden, daar het blijkt uit de bewoordingen van art. 42 en trouwens uit het begrip van hindernis zelf, dat deze laatste steeds in zekere mate onvoorzien is, daar zooniet de verplichting in verband met de snelheid geen zin meer heeft.

De Rechtspraak heeft het begrip der hindernis nader omschreven en onderscheidt tusschen de voorzienbare en onvoorzienbare hindernissen.

Als voorzienbare hindernis werd aangeduid :

Een voertuig in beweging (Cass. 7 Febr. 1933-Pas. 1933.I.100).

Een voertuig in beweging voor een ander (Schaerbeek-1° C. 17 Dec. 1926-Rev. Dem. 1927-224).

Een boom gedurende de nacht door een onweer ontworteld (Burg. Dinant 9 Maart 1933-Bull. ass. 368).

Een niet reglementair verlichte stootwagen (Corr. Luik 18 Febr. 1932-Rev. ass. resp. 1933-1321).

Een ladder-wagen waarvan het achterste gedeelte buiten het gezichtsveld ligt (Cass. 19 Juli 1933 P.P. 1933-326).

Een weggebruiker die voor een ander wagen rijdt (Burg. Dendermonde-15 April 1932-Pas. 1933-338).

Een onverlichte stationneerende wagen aangeduid door de openbare verlichting (Handel. Recht. Brussel-9 Mei 1931 Rev. ass. resp. 1933-1130).

Een vluchtheuvel (Handel. Recht. Oostende-1 Oct. 1931 Rev. ass. resp. 1932-928).

Een voetganger van verre opgemerkt (Corr. Bergen 19 April 1932-Pas. 1934-324).

Een voetganger opduikend in het licht der schijnwerpers (Brussel-6 April 1932-R.W. 1932-295).

Een voetganger die de halte van den tram vraagt op een weg (Brussel 8 Dec. 1931-Bull. ass. 1932-1093).

Als onvoorzienbare hindernis werd aangegeven :

Een verlaten en niet verlichte vrachtwagen in een donkere plaats (Corr. Luik 25 Juni 1926-Rev. Dem. 1927-75).

Een voertuig dat onverwacht uit den eigendom gereken komt (Burg. Dinant 25 April 1932 Rev. ass. resp. 1933-1254).

Een voertuig dat links uit een zijstraat op een weg van groot verkeer komt (Pol. Bergen 5 Maart 1929-Rev. ass. resp. 1929-490).

Een voertuig dat plotseling op 5 à 6 meter afstand op den rijweg komt (Pol. Luik 10 Sept. 1930-Bull. ass. 1931-421).

Een voertuig dat op onregelmatige wijze op de hoofdbaan komt (Charleroi 19 Maart 1927-Rev. ass. resp. 1927-70).

Een onverwachte en abnormale beweging (Handel. Recht. Brussel 6 Januari 1928-Jur. Comm. Br. 1927-442).

Een hindernis voortspruitende uit een fout of onvoorzichtigheid van een ander weggebruiker (Pol. Luik 10 October 1929-Bull. ass. 1929-694).

Niet aangeduide werken (Pol. Limburg 12 Dec. 1930-Bull. ass. 1931-134).

Het plotseling en onberedeneerd opduiken van een voetganger (Luik 29 Juni 1931-Bull. ass. 1931-876 — Luik 1 Juli 1931-Bull. ass. 1931-116).

Een voetganger die tengevolge eener zware onvoorzichtigheid op den rijweg opduikt (Pol. Luik 19 Maart 1930-Rev. ass. resp. 1930-599).

Een voetganger die achter of voor stationneerende wagens plotseling verschijnt (Corr. Luik 20 Dec. 1933-J. T. 1934-99).

Een voetganger die plotseling in het midden van een rijweg komt (Luik 6 Nov. 1930-Bull. ass. 1931-63).

Het begrip van voorzienbare hindernis doelt hoofdzakelijk op omstandigheden in dewelke de hindernis als het ware potentieel is. Zulks is bij uitstek het geval voor een in beweging zijnde voertuig. Hoewel het voertuig zich voortbeweegt in dezelfde richting, toch maakt het een hindernis uit omdat het de baan in zekere mate verspert. Men kan hieruit het principieel afleiden dat een hindernis die hoewel potentieel, doch vooraf opgemerkt, steeds voorzienbaar is. Het is in toepassing van dit principieel dat er een unanieme rechtspraak is ontstaan nopens de verantwoordelijkheid van den voerder die van achter een voertuig aanbeukt.

Aldus is ook een voetganger van ver opgemerkt een steeds voorzienbare hindernis. Wat den voetganger als hindernis betreft, moet trouwens opgemerkt worden dat de rechtspraak hem in principieel aanziet als een voorzienbare hindernis.

Deze gedachte houdt natuurlijk meer rekening met de opvatting van de hindernis als menselijke waarde, dan met de werkelijke daadzaak.

Hoewel het in beweging zijnde voertuig dat voorop rijdt, steeds een voorzienbare hindernis daartelt, toch moet rekening gehouden worden met het feit dat deze voorzienbare hindernis als onvoorzienbaar kan worden aanschouwd wanneer de hindernis het gevolg is van een onverwachte, abnormale of foutieve gedraging van den eersten voerder.

Inderdaad, de grondslag van het begrip der onvoorzienbare hindernis is een overtreding of een fout. Aldus geldt als onvoorzienbare hindernis het voertuig dat op onvoorzichtige wijze uit een zijstraat opduikt of een voertuig dat een beweging uitvoert in strijd met de regelen van het verkeer of van de voorzichtigheid.

Hoezeer de vereichte der vrije ruimte verband houdt met de snelheid, wordt aangetoond door een vonnis dat zegt dat de snelheid van een moto-berijder in verhouding moet zijn met de kracht van zijn schijnwerpers (Burg. Dinant April 1925-Rev. Dem. 2765).

Deze beschouwingen mogen er ons niet toe leiden te besluiten dat het quantum der strafrechtelijke verantwoordelijkheid steeds het quantum der burgerlijke aansprakelijkheid dekt. Het bestaan van een overtreding sluit niet noodzakelijkerwijze de volledige aansprakelijkheid in ; en de burgerlijke fout van het slachtoffer

ontslaat niet noodzakelijkerwijze van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

De weggebruiker is niet gehouden steeds de fout van een ander te voorzien; hij is echter niet ontslagen de mogelijkheid eener fout te ontzien. Hieruit volgt dat op plaatsen of pleinen van druk verkeer zijn snelheid niet moet gerekend worden in verband met ééne mogelijke hindernis, maar wel in verband met de mogelijkheid van vele hindernissen. Het begrip hindernis is hier meer een toestand dan een feit en de weggebruiker is verplicht rekening te houden met deze toestand.

WETGEVING

WET van 30 December 1936, waarbij sommige uitzonderingsbepalingen in zake huurovereenkomsten verlengd worden.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen, en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. De Koning kan, tot 1 Februari 1937, na het advies van den gouverneur der provincie, van den voorzitter der rechtbank van eersten aanleg en van den vrederechter te hebben ingewonnen, besluiten dat, in bepaalde gemeenten, een nieuwe verlenging van een jaar, zegge tot 31 December 1937, onder de voorwaarden voorzien bij de art. 9 en volgende van het koninklijk besluit n° 25 van 31 October 1934, toegestaan wordt aan de huurders en onderhuurders van vaste goederen of gedeelten van vaste goederen die, op den datum van 31 December 1936 beschermd zijn door de bepalingen van art. 9 en volgende van het koninklijk besluit van 31 October 1934, verlengd bij het koninklijk besluit van 10 December 1935.

Art. 2. Overgangsbepaling. Voor de vaste goederen en gedeelten van vaste goederen, bij deze wet bedoeld, wordt tot 1 Maart 1937 afgezien van elke uitzetting gesteund op het verstrijken der verlenging verleend bij koninklijk besluit n° 25 van 31 October 1934 verlengd bij het koninklijk besluit van 10 December 1935.

De uitwerking van de opzegging welke vóór het van kracht worden van deze wet wordt gedaan door den verhuurder of door den huurder, waarvoor de bepalingen van bovenvermelde koninklijke besluiten gelden, is geschorst tot 1 Maart 1937.

Die opzegging zal opnieuw haar uitwerking krijgen op 1 Maart 1937, in de gevallen waarin geen koninklijk besluit tot verleening van een nieuwe verlenging zou worden getroffen vóór 1 Februari 1937. In de andere gevallen, is die opzegging nietig en van geener waarde.

Art. 3. Deze wet wordt uitvoerbaar den dag waarop zij is bekend gemaakt.

Gegeven te Brussel, den 30 December 1936.

WET van 31 December 1936, betreffende de tijdelijke herziening en de verbreking der handelshuurovereenkomsten.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. De verminderingen van den huurprijs van

hoofdzakelijk voor handelsgebruik bestemde vaste goederen of gedeelten van vaste goederen, die na het van kracht worden van de wet van 5 Augustus 1933, bij de koninklijke besluiten n° 143 van 18 Maart 1935 en n° 249 van 9 Maart 1936 gewijzigd en aangevuld, werden toegestaan hetzij door een rechtstreekse overeenkomst tusschen de partijen, hetzij door verzoening voor den vrederechter, hetzij door een vonnis, blijven hun volle uitwerking behouden tot 1 April 1937.

Art. 2. De huurder of de onderhuurder van een hoofdzakelijk voor handelsgebruik bestemd vast goed of gedeelte van vast goed wiens huurovereenkomst vóór 1 Januari 1934 werd afgesloten, verlengd, gewijzigd of zelfs tegen andere voorwaarden vernieuwd, en die, bij toepassing van de bij artikel 1 bedoelde wet en koninklijke besluiten, een vermindering van den huurprijs heeft bekomen, kan het behoud van die vermindering aanvragen.

De rechter doet uitspraak naar billijkheid; hij kan of wel de vermindering behouden, of wel den huurprijs aanpassen aan de huidige economische omstandigheden.

Art. 3. De in artikel 2 voorziene aanvraag moet, op straffe van niet ontvankelijkheid, worden ingediend binnen dertig dagen na het van kracht worden van deze wet, overeenkomstig de voorwaarden en met inachtneming van de formaliteiten die voorzien zijn bij de wet van 5 Augustus 1933, gewijzigd en aangevuld bij de koninklijke besluiten van 18 Maart 1935 en van 9 Maart 1936.

Art. 4. De beslissing van den rechter kan enkel toepasselijk zijn op de huurovereenkomsten die betrekking hebben op het tijdperk gaande van 1 April 1937 tot 1 April 1938.

Art. 5. Deze wet wordt van kracht den dag waarop zij bekendgemaakt wordt.

Gegeven te Brussel, den 31 December 1936.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 1, 2 Januari 1937. Redactie: Pro domo. — Prof. Mr. J. M. van Bemmelen: De Indexcijfers der Criminaliteit. — Opmerkingen en mededeelingen.

Nr 2, 9 Januari 1937. — Mr. G. E. Langemeijer: De sanctie der ordening. — Opmerkingen en mededeelingen.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 1, 10 Januari 1937. — Bij den aanvang van onzen tweeden jaargang. — Uit het Staatsblad. — De Gentsche Hofbouw. — Economisch leven. — Handelsberichten. — Voor onze exporteurs. — Landbouw en nijverheid. — Wisselmarkt. — Beursrubriek. — Boekenschouw.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr 1, 7 janvier 1937. — Chronique: Sur la reconstitution d'un droit de classe, par M. Louis Josserand. — Rechtspraak.

DEUTSCHES RECHT. — Heft 23-24. — 15 December 1936. — Grundsatz nationalsozialistischer Wirtschaftspolitik, J. Wagner. — Die Akademie und das Unehelichenrecht, Dr. Bechert: Zur Erneuerung des Unehelichenrechts, Eben-Servaes. — Unehelichenrecht und Adoptionsvermittlung, Margarete zur Nieden. — Klage auf Feststellung der Abstammung, Roquette. — Der Hochschullehrer und die Rechtserneuerung, Maunz. — Das Bauertum als Wurzel des Rechts, Dr. Schmidt-Klevenow. — Rechtspolitik in der Praxis. — Kritische Umschau. — Schrifttum.

De Vrijt, Nationalesir., 46, Antwerpen, A. Somville, best.